

P-as S. Gegužis daugiau nekandiduos.

Lenkų-Lietuvių derybos.

Politiški poetai.

Subendrinkim bedarbių komitetus.

Senieji metai.

Iš patikimų šaltinių tenka sužinoti kad dabartinis SLA. prezidentas p. S. Gegužis sekančiuose rinkimuose nebestatys savo kandidatus.

Jis, beabejo, supranta, jog Susivienijimo prezidentas eidamas savo pareigas turi tik du laimingų momentus: vieną — kuomet užima tą vietą ir antrą — kuomet nuo jos atsikrato. Nešti ant savo pečių tokią milžinišką atsakomybę nėra pyragai. Žmonės nepastebi šimto gerų darbų, bet jeigu padarysi bent vieną klaidą, nekankant kritikai sukelsi ištiesą audrą.

P-s S. Gegužis per ilgus mecus budamas SLA. prezidentu atliko didelių darbų organizacijai. Ji ištvėrė ir tvirtas nusistatymas buvo svarbiausiu faktoriu prašalinimo bolševikų pavojaus.

Lietuvos derybos su Lenkais Berlyne susisiekimo klausimu nutruko, nedavusios jokių rezultatų. Varšuva paklaido reikalavimą, kad dabartinė demarkacinė siena būtų pripažinta pastovia, kitaip sakant kad Lietuva atsižadėtų Vilniaus. Musų delegacija atsisakė priimti tą reikalavimą ir derybos paėjo; bent laikinai.

Kaip prieš Liublino uniją taip ir šiandien, Varšuva aplinkimais keliais verčia mus nusileisti. Tačiau, lietuviai turėję vieną skaudžią pamoką, nelabai nori atiduoti savų kraštų.

Laikė suvažiavimą Liublne, 1569 metais, Zemaičių vaivada Chodkevičius atkakliai priešinos unijai ir nurodė, kad lietuviai niekad nesutiks būti Lenkijos pavaldiniais. Tačiau karaliaus Zigmunto valia paėmė viršų.

Šiandien kelios Europos valstybės daro didelių politinių ir finansinių spaudimų į Lietuvą verčiant ją taikintis su Varšuva. Tačiau joki mūsų valdžia nedrįstų pasirašyti po tą sutartim, kuri atskiria Vilnių nuo Lietuvos.

Mūsų visuomenės darbuotojai ima virsti poetais ir negalėtingai skriaudžia dailiąją literatūrą. Dr. Rutkauskas parašė "Naujienu" redaktoriui odą, arba pagirimo eiles, kurias vakaro publika išklaušė atsistojus ir tur but užkims stom ausim. Tarp kitko ten pasakyta:

"Jo priešai, — tai buvę ir busią vaikus — vis...
"Visus kas šviest, gali į 'Naujienas' kviesti

"Kad gelbėti liaudžiai... liaut" "buvus avelėms"

Savo laiku Dr. Rutkauskas dirbo su katalikais. Ačiu "Naujienu" redaktoriui jis daugiau, matyt, nebeskaito savęs nė vaiku, nė tuom nekaltu gyvulėliu. Yra už ką būti dėkingu.

Suorganizuoti Chicagoje ir kitose kolonijose bedarbiams šelpti lietuviai komitetai daug daugiau atsiektų, jei dirbtų bendrai, negu kad kiekvienas sau. Tokius komitetus tvėria laikraščiai, sriovės, draugijos ir tt. Ir nė venas jų neįstent-

SANDARA

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SANDAROS LAIKRAŠTIS

METAI XVIII

3236 SO. HALSTED STREET

Penktadienis Sausio-January 3 d., 1931 m.

KAINA 5 CENTAI.

No. 1

Pereiti Metai Lietuvoj Buve Geri

Tris Lietuvius Ištiko Baisi Nelaimė

J. Giraičio ir kitų lietuvių užmušėjas atiduotas "Grand Jury"

PUSGIRTIS DRAIVERIS, POLITIKIERIUS DWYER KALTIMAMAS ŽMOGŽUDYSTĖJ

Šiurpulinga tragedija Chicagoje

Senieji metai pas daugelį Chicagoje lietuvių paliko liudnų atmintį. Besiskubindami pasitraukti jie nusinėšė su savim dvi aukas, aukas kriminaliai neatsargaus važiavimo automobiliu.

Miesto Tarybos tarnautojas T. Dwyer lėkdamas 45 mylių greitumu įskrido į grupę belaukiančių gatvekario prie Western Ave. ir 63rd St. tris užmušė, o ketvirtą sunkiai sužeidė.

Nušovė kanarką už tai, kad neleido jam miegoti

MILWAUKEE, Wis, saus. 1. — Pasigirdus suviui tulo E. Greska apartamente tapo padoska policija.

Tuojaus pribuvus skvadui, kuris rado šale Greska revolverį ir negyvą kanarką. Policijos viršininkui užklaušus Greska, kas per priežastis. Jis atsakė, kadangi kanarka čulbėjo per naktį ir neleido užmigti. Aš jai liepiau nutylėti per du kartus, o kuomet ji nepaklausė, aš ją nušoviau.

Greska už kėlimą triukšmo nakties laiku, tapo areštuotas.

gia atlikt nieko žymesnio. Tuli mano, jog tie komitetai gyvojuo ne tiek labdarybei, kiek propagandai.

Kodel pav. nesueiti visiem Chicagoje lietuviams į krūvą ir sutverti bendrą komitetą? Jo įtaka visuomenei būtų milžiniška ir surinktomis aukomis būtų sušelpa keleriopai daugiau lietuvių skurstančių šeimynų.

Tur but mažai kurių apgalvestauja praėjusių 1930 metų. Darbo žmonėm ir biznieriame jie buvo tikroji našta. Keltas milijonų žmonių Amerikoje vaikščioja be darbo; krautuvės stovėjo pustuštės; nekilnojamoji nuosavybė krito savo vertėje. Net daugelis bankų neišlaikė spaudimo ir uždarė duris.

Vokietijoje pereitais metais buvo priskaitoma iki keturių milijonų bedarbių; Anglijoj virš milijono. Prisimindami tą viską ištiko galime palinkėti sau ir kitiem "Laimingų Naujų Metų."

J. Giraitis, žinomas lietuvių darbuotojas, buvęs SLA. narys pasitaikė toj grupėj. Mašinos suduotas, pašoko į orą apie 15 pėdų ir kritęs žemės buvo jau nebegyvas. Antras jaunas lietuvis aukštesnės mokyklos studentas Jonas Šulcas, mirtinai sužeistas, greitai mirė. Trečias lietuvis J. Švirnickas stovėjęs drauge su anais irgi buvo perblokštas, bet tikimasi, jog pasveiks.

Penktadieny, sausio 2 d. įvyko coronės jury tyrinėjimas ir T. Dwyer įteikti trys apkaltinimai žmogžudystėj. Dauguma liudininkų tikrino, jog automobilio draiveris buvo išsigėręs, nors miesto daktaras sako, jog girtingumo nepastebėjęs. T. Dwyer turi du advokatus, kurie jam patarė nieko nekaltėti ir nieko nelidyti.

Šventė S. Bolivar mirties sukaktuves

Pabaigoj pereito mėnesio virš dešimties valstybių minėjo šimtmetines sukaktuves Simono Bolivar mirties.

Gimęs 1783 metais Caracas, Venezueloj nepaprasta: turtingoj ispanų šeimynoj, jis pasiekė aukštą mokslo, pateko kariuomenėn ir keliais kruvinais mušiais paliuosavo Venezuelą, Columbia, Ecuador, Panamą ir Peru iš Ispanų valdžios ir sukūrė įteikdamas savo vardą Bolivijos valstybę.

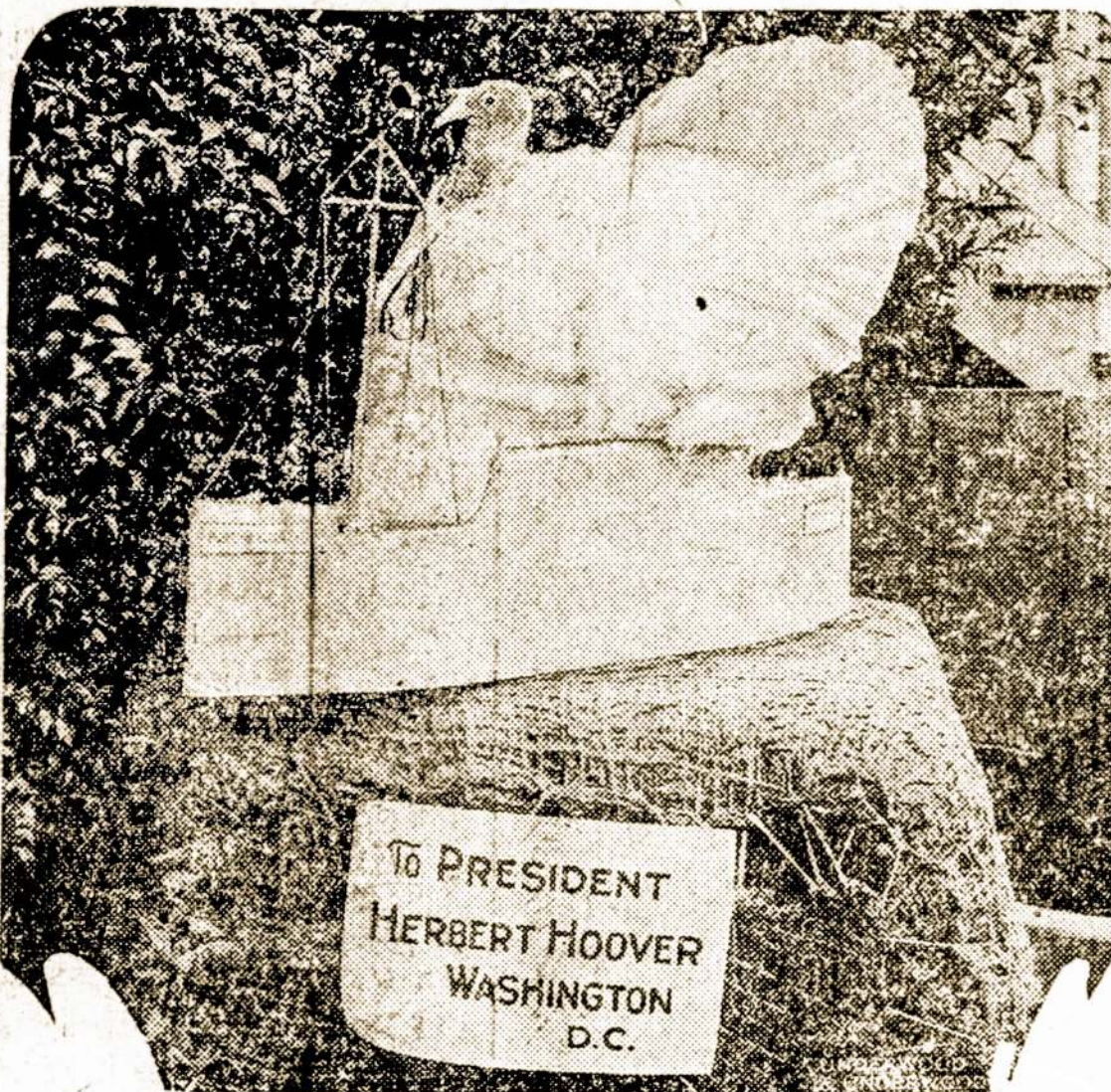
Kova už laisvę — arimas juroj.

Nežiurint į savo didelius darbus S. Bolivar mirė 1830 m. be skatiko ir dideliame skurde. Mirties priežastis buvo net marškinius skolinai. Neuzilgo prieš savo gyvenimo pabaigą jis pareiškė: "Visa ką mes atsiekėm yra nepriklausomybė ir už ją atidavėm ką tik turėjom.... Bet tie, kurie Pietų Amerikoje darbuos už laisvę, neatsiekė daugiau už tą, kuris aria jurose..." S. Bolivar turėjo daug gražių idėjų, tačiau jam nepasisekė jų įvykinti Pietų Amerika dar ir šian die nesugeba viduje susitvarkyti.

Nuostabu tačiau, kad ir Ispanų valdžia, pamiršus seną neapykantą pagerbė S. Bolivarą.

NEDARBAS AUSTRIJOJE

VIENA. — Nedarbas Austrijoje plečiasi. Laikraščiu pranešimai sako, kad Austrijoje yra 238,000 bedarbių gaunančių pašalpą. Lapkričio mėnesyje bedarbių skaičius padidėjęs 23,000.

Dovana prezidentui Hoover. Galveston miestas pasiuntė "turkey" padarytą iš bovėnos. Pamatas laivo pavidale, nulietas iš aukso.

Ką davė Finans prohibicija

Girti karininkai "kidnapino" pirmutinį valstybės prezidentą; pateko į kalėjimą.

Finai, kaip ir Šv. Valstijos yra sausa šalis, tačiau degtinės niekad nestokauja. Tas aiškiai pasirodė sekančiam incidente, kuris nustebino visą Europą.

Finų valstybės tvėrėjas ir pirmutinis jos prezidentas profesorius K. Stahlberg sykį išėjo pasivaikščioti su savo žmona ir garsia rašytoja Esther. Nespėjo jie iškelti kojos iš namų, kaip prie jų pribėgo du asmenys ir revoliuciniai grašindami privertė sėstis automobiliu. Automobilis pasileido greit važiuoti į Rusijos pusę ir tik apie 60 mylių nuo pasienio sustojo, nes pritruko gazolino. Buvęs valstybės prezidentas turėjo daug vargų kol grįžo namo.

Slaptoji policija ėmė tyrinėti ir ieškoti kaltininkų. Pagaliau surado, jog tą darbą atliko generalinio štabo viršininkas maj. Walenius ir pulk. Knusaari.

Teisme jie aiškino jog buvo girti ir norėję iškirsti juokų. Tačiau tas jų neišgelbėjo nuo trijų metų kalėjimo ir paliuosavimo iš armijos.

Nukauta 8 Jugt. Valstijų kareiviai

MANUGUA, Nicaragua, sausio 1. — Šiandien betaisant susisiekimo liniją, (kabelį) Jungt. Valstijų kareiviai tapo užpulti burio Nicaragos sukilėlių gen. Sandino šalininkų.

Susirėmimas tęsėsi dvi ir pusę valandos žiauraus persišaudymo, laike mušio tapo nukauta 8 Jungt. Valstijų kareiviai ir 2 sužeisti, iš priešų nukauti 11 nukauta ir 4 sužeista.

APIE NAUJĄ PRANCUZIJOS KABINETĄ

PARYŽIUS, XII. 15. — Radikalsocialistų laikraštis "Republique", kuris dabar yra vyriausybės organas, svarstė naujos vyriausybės užsienių politikos programą. Laikraštis pareiškia, kad nauja vyriausybė nėra kurios nors vienos partijos, bet visos respublikos Prancuzijos vyriausybė. Jis pabrėžia, kad šią valandą, kada net opozicija kalba apie momento rimtumą, esanti kiekvieno Europoje prievolė skelbti nuomonę, jog Prancuzija turi stiprią vyriausybę. Naują ministerių kabinetą laikraštis vadina Locarno vyriausybę pilna to žodžio prasme. Joje aplink Briandą susigrupavę politikai, kurie tikrai nori Europos sutaukinimo.

Sukilimas Panamoj; prezidentas rezignavo

Valdžia sukilėlių rankose

PANAMA CITY, sausio 2. — Čia įvyko ginkluotas sukilimas. Po pasitarimo tarpe prezidento ir sukilėlių vadų, prezidentas Arosemena rezignavo, palikdamas laisvą veikimą sukilėliams. Sukilėlių vadas, Dr. Harmodio Arias atsistojo valdžios priešakyje.

Nukautas amerikonas laikraštiniukas

Susirėmime tarpe sukilėlių ir policijos, žuvo 8 žmonės, kurių tarpe ir amerikietis, laikraščiu korespondentas Hartwell F. Ayers. Laike susirėmimo, tapo pavartota šautuvas, kulkosvaizdžiai ir kiti karo įrankiai.

Nors S. V. kariuomenės dalys buvo pašautos apsaugai Amerikos atstovybės, tačiau Amerika pareiškė, kad nesikiš į panamiečių tarpusavę kovą, kol nematys butino reikalo.

Žiurima Optimistiškai į 1931 Metus

Lietuva, kaip ukių šalis nejučia dipresijos

Amerikiečiai daug prisidėjo prie pagerinimo padėties.

KAUNAS, Lietuva, sausio 1. — Chicago Tribune korespondentas Donald Day praneša, kad Lietuva laimingai baigė 1930 metus ir įžengė 1931 m. žūrėdami optimistiškai į ateitį. Sakoma, kad Lietuva, kuri turi dabartinėse rybose apie 3 milijonus gyventojų, yra pavyzdingiausia šalis Europoje. Ji gimė tik pasauliniam karui pasibaigus ir reikėjo pradėti viską statyti iš karo griuvėsių. Ir bėgyje veik 13 metų Lietuva pajiegė netik atsistatyti, bet dalinai ir susitvarkyti.

Veik visame pasaulyje šiandien jaučiama bedarbė, dipresija. Lietuva, kaip ukių šalis, tos dipresijos nejučia,

Beveik 200,000 Dirbančių Moksleivių

Suv. Valstijų Office of Education pagamino ir dabar leidžia specialę knygutę atsakyti šimtus uoklausimų apie kur ir kaip moksleiviai gali įsigyti kolegijos mokslą, patiems dirbant. Knygutė užvardinta "Self Help for College Students."

Pasirodo, kad apie 200,000 moksleivių patys užsidirba užtektinai pinigų apmokėti savo mokslo kelią. Tie moksleiviai yra nariai net 611 Amerikos kolegijų. 1928 m. išduotos informacijos rodė, kad tie studentai uždirbo net 33 milijonus dolerių.

Yra daug moksleivių paskolų įstaigų. 282 įstaigos šioje šalyje paskolina beveik apie keturius milijonus dolerių.

Knygutė paduoda netik įvairius darbus prie kurių šitie moksleiviai dirba, bet surašą kolegijų ir universitetų, kur randasi, kiek studentų turi, jų mokyklų reikalavimus, mokestį, valrio ir kambario kainas, išlaidas ir tt.

Knygutė kainuoja 25c, nes pirmo leidinio kopijos išsibai-gė. Reikia siųsti prašymą į Superintendent of Documents, Government Printing Office, Washington, D. C. Knygutės vardas yra "Bureau of Education Bulletin 1929 m. No. 2."

LLOYD GEORGE UŽ MUITUS

Lloyd George, Anglijos liberalų vadas, pasisakė už muitus toms valstybių prekėms, kurių savo gaminius parduoda pigiau, negu pas save. Tai buvo nelaukta, nes ligi šiol liberalai skelbė laisvą prekybą.

LITHUANIAN WEEKLY
Published by

Lithuanian National League
of America

Consisting of 100 Branches, located
in all principle Cities of the
United States.

SANDARA

3236 So. Halsted St., Chicago, Ill.
Tel. Calumet 3277

No. 1

kaip kad jos kaimyn. valstybės, kad yra paliestos. Ir delto tai Lietuva žiuri optimistiškai į ateitį.

Pereitą vasarą Lietuva palaikė tukstančiai milijonų lietuvių, kurie paliko tu stancius Amerikos dolerius. Tie Amerikos doleriai daug prisidėjo prie palaikymo šalies aukštesniame stovyje. Dalis amerikiečių pasiliko Lietuvoje ir šiandien jie teikia daug patarimų praktiskam gyvenimui.

Nors Lietuva dar neturi veikvieno trečdaliao savo žemių ir ji priversta laikyti ddesnę karinę pajiegą apsaugai, tačiau ji stovi daug aukščiau, negu grobikė Lenkija. Ir jeigu Lietuva atgautų savo sostinę Vilnių ir kitas dalis, kas duotų galimybės taikai gyventi su kaimynais, tuomet ji galėtų daug geriau tvarkytis ir žengti į šviesesnę ateitį.

Kaip prof. A. Einstein save garsina

Po Ameriką dabar važinėja garsiausias pasauly Mokslininkas, vokietis, prof. A. Einstein, "relativingumo teorijos tvėrėjas. Jam dar beplaukiant laivu jaunukas imigrantas F. Meyer nupiešė profesoriaus paveikslą ir padavė jam.

Pažiūrėjęs iš vienos ir iš antros pusės prof. A. Einstein pridėjo tokį parašą:

"Diese fette satte Schwein Soll Professor Einstein sein." (Ši riebi, soti kiaulė, turi būti profesorius Einstein).

Pas didžiuosius mokslininkus nemažai randas ir jumaro.

Visiems Sandariečiams Veikėjams

PRIMINIMAS DEL VASARIO 16 DIENOS.

Kadangi Vasario 16 d. Lietuvos nepriklausomybės šventė jau nebetoli, mes primename visiems mūsų veikėjams ir kuopoms apie reikalingumą iškalno prie tų iškilimų.

Kur tik galima rasime koncertus, prakalbas, vakarienes. Vyriausia mintis turėtų būti palaikymas Amerikos lietuvių tarpe tautinio judėjimo ir burimas spēkų tolimiesiems darbams. Kiekvienas turėtų būti įsitęmęs, jog Sandariečio svarbiausia užduotis, tai gavinimas lietuviškumo. Nepriklausomybės šventė yra svarbus momentas ir, jis reiktų pažymėti kiekvienoj kolonijoj.

Jei būtų reikalingos kokios nors informacijos Vasario 16 dienos klausime kreipkitės į SANDARĄ, 3236 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Unijų Ratos Parinktose Industrijoje

Nuo 1911 m., Sav. Valstijų Dabo Statistikų Biuras kas met renka statistikas apie organizuotų darbininkų algas ir darbo valandas. Tyrinėjimas darbo aplinkybių tarpe Amerikos darbininkų 1929 m. buvo aprašytas knygutėje Darbo Statistikų Biuro. Net 75 užsiėmimai aprašyti ir informacijos liečia suvirš 786,000 unijistų.

Šių darbininkų savaitinės valandos yra 44.8 — nuo 43.1 val. statymo industrijoje iki 48 valandų skalbinyčiose.

Vidutinės valandinės algų ratos parinktose industrijoje gogužės 15 d., 1929 m. buvo

Murininkų	1.65
Dailydžių	1.33
Elevatorių statyt.	1.45
Teplorių	1.36
Tinkuotojų	1.61
Švinorių ir gazo pritaikytojų	1.45
Plieno darb.	1.35
Geležies darb.	1.46
Stat. užs. darb.	1.35
Kepėjų	.97
Vežikų	.73
Šoferių	.71
Akmenų skaldyt.	1.47
Knygų apdarytojų	1.00
Statytojų	1.12
Elektrotypų	1.26
Iraizytojų	1.33
Spausdintojų	.83
Knygų spausd. dar.	1.04
Uostų darbininkų	.86
Skalbinių dar.	.46

Unijų ratos paprastai aukštesnės didesniuose miestuose. Taip kad kalviai gavo \$1.50 į valandą New Yorke, \$1.12 Pittsburge ir 82c Seattle. Mašinistai statymo išdirbystėje gavo \$1.50 į valandą New Yorke ir Chicagoje, \$1.37 Kansas City ir 90c Bostone.

Unijų algos anglies kasyklose Coloradoje, Illinois, Indianoj ir Ohio paduotos. Valandas pasiskiria sutartis su United Mine Workers of Amerika — yra 8 valandos į dieną neskaitant valgymo laiką. Kolorados ratos į dieną yra nuo \$7.17 mašinistams ir elektros darbininkams iki \$5.08 vežikams ir \$455 paprastiesiems darbininkams.

Illinois valstijoje loduotojai kasyklose gauna \$10.07 į dieną, jų pagalbininkai \$7.50 į dieną ir visi viduriniai darbininkai \$5.95. Illinois neklasifikuoti darbininkai gauna \$6.57 į dieną ir rankų kasykamas \$1.01 už toną.

Indianoj ratos mainosi nuo \$9.00 iki \$6.00.

Cėverykų ir drabužių darbininkai.

Organizuoti cėverykų darbininkai paprastai dirba nuo štukų (piecwork). Chicagoje algos didesniems darbams yra \$49.00 į savaitę vyrams ir \$28.00 į savaitę moterims. Mažesniems darbams vyrams \$28.00 ir moterims \$21.00 New Yorke keliose šitose industrijoje darbas taip sutvarkytas kad kirpėjai, apdirbėjai ir siuvikai gauna \$1.25 į valandą ir stalų darbininkai \$24.00 į savaitę.

Daugumas 103,830 narių Amalgamated Clothing Workers irgi dirba nuo štukų (piecwork), Chicagoje paprasta rata yra 95c į valandą, 44 valandų savaitę kirpėjams reikalauja \$52.00, mašinistams \$48.00 ir prosytojams \$50.00. Paprastos algos "piecwork" darbininko New Yorke šapoje

mainosi nuo \$1.59 pritaikytojui iki 93 galnierių darbininko; guzikų skylių siuvėja gauna 50 centų. Marškinių siuvėjų algos irgi skirtingos, žymėtojai gauna \$55.00; mašinų \$43.00; kirpėjai \$39.00; updailintojai 35.00 ir taip toliau.

Savaitinė rata International Ladies Garment orkers Unios (su naryste iš apie 40,000) ra del Chicagos \$52.00 kirpėjams, ir operatoriams \$47.50 apsiuvinėtojams, \$38 triačiams, \$27.00 guzikų iuvėjams. Ratos beveik visos New Yorke. Savaitė arbas susideda iš 40 valandų.

Darbo Unijų organizacijos Sav. Valstijose

1929 m. Amerikos Darbo Unijų rankvedys ką tik S. Valsijų Darbo Statistikų Biuro išsistas, parodo kelias permainas per trijų metų laiką. Narystė visų darbo unijų, kurio priegulė ir kurios nepriguli pri Sav. Valstijų Darbo Federacijos arodo sumažėjimą iš 112,172, skaitlynės 1926 m. buvo 143,523 ir 1929 m. 4,331, 351. Kiton pusėn unijos priuolinčios prie Amerikos Darbo Federacijos parodo narystės padidėjimą iš 126,430 narių. Tas yra delto, kad Gelželių ir Lavių Raštininkų Brolija vėl prisidėjo prie Federacijos.

Sulig vėliausio tyrinėjimo, 146 tautiškos organizacijos veikė birželio mėn., 1929 m. Iš jų, 106 priguli prie Darbo Federacijos.

Didžiausios organizacijos statymo užsiėmime yra United Brotherhood of Carpenters and Joiners of America, su naryste iš 376,400; Bricklayers', Masons' and Plasterers' International Union of America ir Brotherhood of Painters, Decorators and Paperhangers of America su 125,000 narių. Iš viso, 1,090,840 darbininkų priguli prie statymo užsiėmimų darbo unijų.

Organizuotų transportacijos darbininkų yra 1,059,220 ir jie priguli prie 33 įvairių organizacijų, didžiausia yra Brotherhood of Railroad Trainmen, su 184,000 narių.

Anglių ir aliejaus industrijoje yra 481,000 organizuotų darbininkų, iš kurių net 450,000 yra nariai United Mine Workers of America. 1928 m. nepriklausoma tautiška angliakasių unija pradėta tvirti, bet neišduota kiek narių turi.

Drabužių industrijoje nauja organizacija, Needle Trades Workers Industrial Union pradėta organizuoti tarpe moterų gatavų drabužių siuvėjų. Organizacija yra priešinga ir neturi nieko bendro su International Garment Workers Union ir International Fur Workers Union. Šita nauja organizacija bando pritraukti visą drabužių industriją. Neskaitant šitą naują organizaciją drabužių darbo unijos turi apie 386,000 narių.

Toks pat padėjimas buvo ir audimo industrijoje. American Federation of Textile Operatives yra priešinga United Textile Workers, kuri yra Amerikos Darbo Federacijos unija audimo industrijoje per kreipti atydą į nekuriuos daly-

laugelį metų. Iš viso yra 5 farbo unijos šioje industrijoje su 55,300 narių.

Tarpe kitų tautiškių darbo unijų yra Mašinistų Tarptautiška Draugystė su 137,000 narių; Tarptautiška Spaustuvės Darbininkų Unija su 77,000 narių; Barzdaskučių Tarptautiška Unija su 51,840 narių; Tautiška Federacija Federalių Darbininkų su 47,000 narių; Tautiška Laiškų Nešiojų Draugystė su 56,480 narių ir Amerikos Aktorių ir Artistų Draugystė su 14,000 narių FLIS.

ZVĖRYŠ... IR PORFUMERJA

Kai kurie mokslininkai jau senai tiria gyvulių uoslę, ir uo bėdu suseka, kad vieni gyvuliai mėgsta vienos rūšies kvapą, kiti kitos rūšies. Hageneko žvėryne buvo daromi bandymai su liutais, kur pasirodė, kad liutai mėgsta kvepalus. Zvėryne buvo liutas laudinės noturos. Ilgą laiką sargai nežinojo, kaip su juo paiegti. Bet kartą prie narvo priėjo ponis, išsikvepinusi stoviais kvepalais. Baisusis žvėris staiga pasidarė taikus ir atsigules ant grindų, emė maoniai "šypsotis." Tada sargai sugalvojo būdą prijaukinti žvėriui. Prieš įeidami į narvą įmesdavo ten nosinaitę su konvalijų aliejum. Zvėrių karalius grėbdavo tą nosinaitę ir ilgai uostydavo ir, suolėšęs į smulkias skareles, žaisdavo su jomis. Prisiuostęs kvepalų atsiguldavo kur pašaly ir nekvepdavo į sargus jokio dėmesio valant jo narvą.

Ilgai nesisekė nustatyti, kurie gyvuliai mėgsta taboko dūmus. Katės ir šunės jų baisiai nekenčia.

Kartą didžiulis karavanas kupranugarių keliavo per Egiptą. Po ilgos kelionės buvo sustota poilsiniui. Pavargę gyvuliai atsigulė ant smėlio. Anglas, keliavęs su karavanu, atsisėdo pašalyje ir pradėjo rukt. Po kurio laiko, kupranugariai pradėjo pabusti ir kreipti galvas į anglo pusę ir pakilę susirinko apie jį. Jie jį apsupo ir stovėjo tol, kol jis rukė. Matyt, kad jiems labai patiko taboko dūmai.

Biaurus puvančios žuvis kvapas pritraukia daug plėšrių žvėrų. Juk ir gudriąją lapę galima lengvai privilioti su pastipusia kate.

Zebenktystis, šermonėliai, sabalai, udros ir šėškai niekaip negali atsilaukiyti prieš puvančios žuvis kvapą. Tai didžiausia jų silpnybė.

SVEIKATOS REIKALAI

KOKI GYDYTOJĄ ŠAUKTI?

Kaip išsirinkti šeimynišką gydytoją?

Beveik kas savaitę Džiovos Draugija gauna atsišaukimų nuo žmonių, kurie ieško patarimo kokioje nors ligoje, ir kai atsakymas yra duodamas, kad neišsegzaminavus ligonio, kad atsišaukiantieji turi kreiptis prie vietinio gydytojo — dažnai tas pats vėl atsišaukia reikalaudami pagalbos kai išsirinkti "atsakantį gydytoją." "Seimynai, kuriai reikia persikelti į kitą miestą gyventi," savo šitos draugijos narys, "klausias koki gydytoją šaukti", yra labai svarbus. Sveikata ir gyvastis yra perbrangus turtas pavesti ir neatsakančio gydytojo rankas. Nevisuomet lengva išsirinkti. Taigi, šios kalbos priežastis yra atidariai audimo industrijoje per kreipti atydą į nekuriuos daly-

kus, kurių pagalba galima tikramai išsirinkti.

Pirmas reikalavimas yra, kad gydytojas turėtų leidimą mediciną praktikuoti. Kada New Yorko valstybė išduoda gydytojui leidimą, ji užtikrina, kad jis turi reikalingą priširengimą mokslė, ir kad valstybės kvotimus yra išlaikęs.

Paprastai gabus gydytojas nesigarsina plačiai, nesigiria savo nuveiktais darbais, ir negalima duoti patarimo, ir mėgsta kalbėti viešai apie ligonius.

Kuomet jam pasitaiko kėblią ligą išristi, jis tyrinėja ją, reikale, net kelias dienas. Ir jeigu nežino koki liga, tai gali būti, šaukiasi kitų gydytojų pagalbos. Vyrui, kurie žinosi, kaip geriausi gydytojai pasauly, visuomet ligą gerai ištyria prieš išreikšiant nuomonę.

Geras gydytojas turi medicalinę knygyną, nors ir mažą, ir naudojasi juom. Skaito nors vieną medicininį žurnalą. Jei galima, lanko medicinos skyrius.

Užtikrinimui tiems, kurie gyvena užmiesčiuose ir kur tik tėra vienas gydytojas, tokio būdu neturint pasirinkimo, galima drąsiai pasiduoti gydymui. Gal jam ir stoka techniškos tobulybės, bet turi sumanymo. Neturėdamas ant ko remties patarime, jis išmoko pats savim apsirūpinti, dažniausiai sunkiausiose aplinkybėse.

Jeigu esi po gydytojo globa ir jauti, kad neimi geryn, nereikia tuojaus eiti pas kitą. Nieko nepelnysi kas savaitę gydytojus mainydamas. Naujas gydytojas turės vis nuo pradžios pradėti, taip kad jokios pažangos ligoje nebus.

Gale, pasirinkus gydytoją, atmink, kad jis nors ir gydytojas, negali stebuklų daryti. Nereikalauk iš jo negalimų dalykų.

F. L. I. S.

Zemės Ukio Biuro suvažiavimas Prahoj

Spalių 29 dieną, Čekoslovakijoje, Prahoj, prasidėjo tarptautinė žemės ukio biuro konferencija. Konferencijoje dalyvauja 14 valstybių ir svarstomi žemės ukio krizės ir Europos Jungtinių valstybių klausimai. Paskutinis klausimas bus paliestas tik apsipažinimo tikslais. Žemės ukio krizės klausimu biuras padarys aiškių pasiūlymų įvairių valstybių pareiškimais. Laikraščiu pranešimu, visos konferencijos dalyvaujančios valstybės sutinka, kad dabartinė žemės ukio krizė nesant tam tikrais tarpais kartojanti krizė, o gilaus viso persitvarkymo išdava.

Garsinkitės "SANDARoje"

DIDELIAIS NAUJIAIS IR MODERNISKAIS MOTORLAIVIAI Liet. Pašto ir Keleivių Patarnavimu. Užsisakykit vietas dabar. Laivų išplaukimas iš New Yorko. S. S. DROTTNINGHOLM Gruod. 2. M. L. GRIPSHOLM Sausio 3. S. S. DROTTNINGHOLM Sausio 31. M. L. GRIPSHOLM Vasario 21. S. S. DROTTNINGHOLM Kovo 14. Informacijos ir iliustruotas cirkuliaris su žemlapiu (Lietuvių kalboje) gaunamas kreipiantis pas savo agentą, arba: SWEDISH AMERICAN LINE 121 N. Michigan Ave., Chicago, Ill.

Lietuvos Nepriklausomybės Švente Artinas

Dideles Iškilmes ir

KONCERTAS

Su dideliu ir turtingu programu rengia

SANDARA

Sekmadienyje

Vasario-Febr. 15 d., 1931

LIET. AUDITORIJOJ

3133 South Halsted Street

Pradžia 7:30 val. vakare

Visi Chicagos lietuviai kviečiami ruoštis prie šios mūsų žymiausios tautinės šventės, kuri trylika metų atgal pradėjo naują gadinę Lietuvos istorijoj Nepriklausomybės paskelbimas yra taip svarbus ir reikšmingas, kad metinių jo sukurtuvių negalime praleisti be tam tikrų iškilmių.

Ši šventė yra ruošiamą tam, kad palaikius Amerikos lietuvių ryšius su savo senąja tėvyne; kad sustiprinus čia Amerikoje atskiros tautinės kultūros židinį ir nors netiesioginiai priminus beaugančiam jaunimui, jog jų tėvų žemė nebėra vergų šalis, bet laisva valstybė. NN

Su šitokiu jausmu ir troškimu rengkimės pasitikti tą svarbią dieną — Vasario 16.

ŽIOPLIAI

BINGHAMTON, N. Y.

Čieli metai jau praėjo,
Kaip apie lietuvių svetainę skambėjo.
Metinis jubilėjus sukako,
Kaip naujus šėrininkus kepė.
Nedėlios rytą į klibubelį suvažiavo,
Savo šalininkams po šėrą davė.
Bolševikai nenorėjo valdybos vietų atiduoti,
Prasinėjo visus už juos balsuoti.
Tautiško namo šėrininkų posėdį atidarė,
Kaip įmanydami sauvaliavo.
Jie pamatė, kad pralaimės,
Net jiems barzdos pradėjo drebėti.
Jie opozicijos šėrininkus rakaliais vadino,
Bijojo, kad jų neišmestų į šiukšliną.
Knygų peržiūrėt kaip pareikalavo,
Progresystai įnešimą davė ir posėdį uždarė.
Jie sau vieni per naktį posėdžiavo,
Kad pagerinus būtų savo.
Susitarė naujos knygos pirkti ejo,
Naujus šėrininkus su senais sudėjo.
Kaip surasė į naujas knygas,
Padarė visus šėrininkus lygiais.
Metinį posėdį vėl susaukė,
1930 metais, 13 dieną sausio.
Į posėdį kaip suvažiavo,
Daug su neteisėtais šėrais balsavo.
Bolševikai neteisėgai veikė,
Ir savo priešus atlaikė.
Progresystai net paraudo,
Daug šėrininkų nukriaudė.
Argi ilgai mes tylėsime,
Tuos judošius neišvysim?
Daugel metų kaip svetainę valdo,
Nieks nemato, ne jokio pelno.
Butų laikas susiprasti,
Bolševikus laukan mesti.
Sausio 13 dieną jau ateina,
Tautiško namo metinis posėdis prisieina.
Reikia gerai prisiruoti,
Bolševikus laukan šluoti.
Labai gerai padarimam,
Jeigu juos laukan iškrapštytum.
Jei pavyktų rusus iš bombarduoti,
Lietuvių trispalvė užplevesuot.
Jeigu tikri lietuviai valdytų,
Šėrininkams daug pelno padarytų.

—L. S.

Senmergių suktinis

Kuomet šoksi, kojas meskie,
Ratu sukis ir trepsėk!
Nori ženyti, veske
Pakol jauna,—nepasenk.

Tam tai šokis, kad kelt kojas,
Suktis, suktis ir judėt;
Jei vaikas tau daboja
Ant to yr' kad jį mylėt.

Senos panos blogai daro,
Kad jos bijos vaikini
Prie degtinės ir prie bravaro
Tai joms linksma, malonu.

Man jaunai mieliausi šokiai,
Kad bernelis prie šalies:
Kakta kaista, galva kvaista,
Tik sukiesi ir sukies.

Mergit' šoki, kojas kelkie!
Sukis puikia eiseną
Nori apšvest tekekie
Kol nebūsi persena.

Tame šokiai, kad kelt kojas,
Suktis, žemės nelytėt;
Jei vaikas tau daboja
Reik mylėt,—už jo tekėt.

Senos panos, tos davatkos,
Daro tikrai atbulai:
Kampus tupi, josioms rupi
Tik ražančiai, ne bernai.

Man jaunutei tinka šokiai,
Kad vaikas prie šalies—
Kakta kaista, galva kvaista
Tik sukiesi ir sukies.

Pan Smarkevič

Pan Smarkevič vadu buvo
Lenkų vaiko Lietuvoj
Jam vis kliuvo: kur tik griuvo
Užsimerkęs mat jis buvo.

Ir jo vaikas šposus varė,
Kur tik eį' be pinigų:
Kai jiems nieko nieks nedarė—
Buvo smarkaut bepiku.
Prie Seirijų, prie Lazdijų,
Kur Varėna ir Seinai;
Daug garbės, šlovės įgijo,
Lenkų prlveisė pilnai.
Kur Jonava, ant ploto viso
Ejo vis skersai, atgal;
Tai ir ten lenkų priviso,
Tik kalbėt polckai negal.
Nuo šventėnų ik Ziežmarių
Vilnius, Trakai, kur Lyda—
Taipgi daug turėjo karių,
Vis Lenkijai su nauda.
Vilniui kalvės net įkurė
"Dirbo" lenkus; bet aklai;
Daro, daro, kad pažiuri,
Tai ne lenkai, tik "chachlai."
"Panie," da čia ne per paika—
Nėr su mumis taip piktai!
Lietuvoj į ilgą laiką
Ir taip nuveikėm diktai;
Yr' bažnyčių, por's kirkučių,
Turim daugelį dvarų—
Lietuvius į lenkų bučių
Suvarysime "varu"...

Varė, varė, ei vis karė—
Lenkai, jusų mažas viek's;
Iš jus darbo pasidarė
Vien juokai tik daugiau nieks.

Quotos Ašaros

Hristidas Gobis, gyvas žmogus pasidarė laisvu bėgiu einančia mašina. Europos civilizacija tiek paveikė, jog jis žiūrėjo į metropoliją, jos paminklus ir istoriją visiškai abejingai; keliavo, kaip vėjo blaškomas pudžiuvęs lapas. Visiškai netekęs jėgų, išsiblaškęs, į visa ką atbukęs apsisistoję Saigone, puošnioj ir miniaturiškoj triukšmingo Paryžiaus imitacijoj. Čia ja audringas gyvenimas aprimo prancūzų generalgubernatoriaus raštinėj, kurioj gavo raštinko vietą. Aristidas Gobis apsigyveno mažyčiame Saigono priemiesty. Stora, malajietė už penkius frankus per mėnesį suteikė jam skurdžią prieglaudą ir tam tikrą kiekį ryžių.

Kasdien arklį tramvajum jis važiavo į Saigoną dirbti savo monotonišką darbą raštinėj. Kasdien jis tuos pačius savo bendrakeleivių veidus: malajiečių, kinų, anamitų, indusų. Kartais pasitaikydavo vienas kitas europietis, savo krašto išsilgusiu žvilgsniu ir į viską žiūrįs abejingai. Vėsi tie prakaituoti, niekus plepą tušti žmonės veikė Aristidą slėgiamai, tiesiog kankino atpikrumu ir traukė į nuobodį.

Vieną rytą tramvajaus vagonė jis pastebėjo vieną žmogų, kuris jam atrodė smalsesnis, turiningesnis. Tai stambaus kuno sudėties, aukštokas, charakteringų anglosakams, šviesių akių ir plaukų vyras. Tai galėjo būti doko darbininkas, nes išlipo prie doko pastatų ir įsmuko jų plačiuosna vartuosna.

Taip jiedu drauge važinėjo dvi savaites. Kas rytą tą pačią valandą. Dažnai jie budavo vieninteliai baltaveidžiai keleiviai tarp kitų Rytinės Azijos gyventojų. Vieną dieną jiedu išsinekėjo.

Tiesa, mažai jiedu tekalbėjo, bet to pakako jiedviem susibūčiuoti.

Taip slinko nuobodžios dienos, be džiaugsmo, be ašarų. Vieną vakarą troškulys juodu privertė pakely išlipti ir užėiti karčiamon "Švarioji Suzy" Rua Marchaise gatvėj. Alkoholis išjudino nekalbaus pensilvaniečio Sidney O'Maro liežuvį ir jis pradėjo Aristidui palengva atskleidinėti paslaptinius planus.

"I say, old fellow," pradėjo jis smarkiai sudavęs Aristidui Gobiu per pečius. "Tu pažįsti Lu Singą, tą kinietį iš Honkongo. Saigone jis steigėgia skyrių. Jam reikalingi du žmonės. Aš kaip pirkėjas, o tu—pardavėjas. Šis reikalas gana geras, tu turi mano siulymus priimti. I mean: 'luck holding.'"

Tuo būdu buvo nusmeigtos gairės naujam keliui. Sidnejus velnio neštas ir pamestas vyras, buvo buvęs Honkonge, Hue, Singapure. Buvęs visur ir niekur. Jis nuvedė Aristidą į nešvarią, bet labai gyvą Saigono gatvę, kurioj tašmiamė parduotuvės rume tarp margų prekių, labai eiklių primitiviškų gyventojų reikalams, jau pasisakė esąs tos ištaigos reikalų vedėjas. Reikalai ejo gerai, Aristidas savo darbu buvo patenkintas. Geviario misdamas, čia jis atgavo savo jėgas, kurias buvo išėjvojęs per daugybę skurdžių savo gyvenimo metų; gyvenimas pasidarė įdomesnis. Tai gi pradėjo Aristidas vėl suprasti gyvenimo smagumą ir

džiaugsmą. Jau kelintą savaitę ejo lietau laikas, žemė ir visas oras buvo prisisunkęs savotišku to laiko kvapu. Vieną tokį tamšų vakarą Aristidas grįžo iš "Švariosios Suzy" namo. Saigono gatvės teigiančios pilną eismą tik saulei nusileidus, ši sykį atrodė tuščios. Oras buvo prisisunkęs puvesių kvapui, charakteringų šlapiam ir šiltam laikui reiškinui. Aristidas be tikslo klajojo tamsiomis gatvėmis. Jis praėjo teismų rumus, arsenalą ir kai pasiekė Quai de la Belgique, staugą pastebėjo prieky moteriškės šilueta. Ta moteriškė buvo aukšta ir graiki; pro tamsius drabužius buvo pastebimas visas jos kuno formų gražumas. Aristidui suskambo visos jo širdies arfos. Ji bėgo greit, kai viesulas. Jis sekė ją. Kuogreičiau ji bėgo, tuo greitinio ir jis savo žingsnius. Vaikiškas atkaklumas atstumė jį paskui jos eiti. Tačiau pagodos šėšeliuose ji išnyko, nepalikdama jokio pėdsako; ištirpo lyg šėšelis pasiekęs tamsą.

Aristidas parbėgo namo ir pusę nakties prarymojo lyg stabas; jo nervai buvo įtempti, o akys rodė didelį ilgėsį. Kas ji buvo? Ar ji tikrai buvo? Gal, tik haliucinacija, svajonė?

Keletą naktų jis neturėjo ramaus miego, jo svajonės klydo prie nepažįstamosios. Jis girdėjo jos žingsnių garsą; jos drabužių šlamėsį ir jos kuno kvapą. Madona! Ir kas ji galėjo būti?! Balandžio mėnesio paskutinėmis dienomis pas jį atėjo Sidnejus O'Mara, ir vakare juodu išėjo į žinomą smuklę. Ten kalbėjo tik Sidnejus, o Aristidas tik atsakinėjo vienaskiemiais žodžiais. O'Maro buvo ne komplikuotų jausmų žmogus, tačiau ir jis suprato, jog jo draugas pakliuvo į kasų kilpas ir kankinosi; gal, jis daugiau tai jautė nesuderinamos prigimties instinktu, negu protu.

"Kas tau yra, kai gerai ją pamatysi, pats išsikinsi, jog tikra pelėda; visokių trukumų rinkinys. Nežiūrėk į tokius niekus taip rimtai old fellow. Angelų žmonių tarpe nėra."

Prieš pusiaunaktį grįždamas namo, staiga Aristidas sustojo lyg stabo ištiktas. Paskiau šoko rodos, kieno pastumėtas ir leidosi pagodos šėšelių tamsą besivydamas jam matytą, svajotą šėšėlį. Tamsoj pamatė ją iš akių lyg sunkus užręs.

Aristidas sustojo. Kilo stiprus valios efektas: žut buš, jis turi ją rasti. Jis slinko apie maldos namus, jo žvilgsnis tyrė kiekvieną spragą, kiekvieną šėšėlį. Ana kur durys. Sjaura anga, vos vos įstėbima šviesa, iš ten eina silpni garšai. Aristidas vos prasispraudė pro tas duris. Pasijuto apytamsioj priemenėj, už stulpų eilės lengvai galėjo pasislėpti. Apgraubomis prie pamės šventyklos angos; tai pušės skritulio formos ruimas su išgaubimu sanktarijui. Atsargiai jis įsmuko į tamsomos saugomą vietą, tarp dviejų stulpų. Pagoda buvo nušviesta silpna, mirgančia šviesa. Sunkaus ir žibančio šilko uždanga dengė lankują sanktarijus pusę, kurioj turėjo stovėti dievaitė.

(Bus daugiau)

LENKŲ PRIEMONĖS IŠGALĖTI LIETUVOJ

Kad lenkai nori Lietuvą užvaldyti; tai senas ir neginčijamas faktas. Bet jiems nevysur išėina taip kaip jie norėtų. Todėl jie vartoja kokias tik beįmano priemones. Noriu čia vieną iš tokių priemonių ir gerbiamiems "Sandaros" skaitytojams priminti.

Nesant tarp Lietuvos ir Lenkijos santykių mūsų pasiuntinybės ir konsulatui užsieny nelegalizuodavo įgaliojimų sudarytų Lenkijoj, ir jeigu tokie įgaliojimai budavo patvirtinti trečios valstybės užsienių ministerijos, tai pasiuntinybės ir konsulatui rezidencijos vietoje liudydavo tik tai šios ministerijos parašo ir antspaudo tikrumą ir todėl tokie įgaliojimai kaip be pažymėjimo, kad jie sudaryti sulig veikiančiais rezidencijos vietoje įstatymais neturėdavo galios Lietuvoje.

Negalėdami Lenkijos piliečiai tiesioginiu būdu pasiekti tikslą, pastaruoju metu sugalvojo išdavinėti įgaliojimus ne Lietuvoje gyvenančių piliečių, bet gyvenančių trečioje valstybėje piliečių vardu su teise per įgaliojimo; pav. Latvijos pilietis gauna tokį įgaliojimą — sudaro Latvijoje Lietuvos piliečio vardu naują įgaliojimą ir reikalauja, kad mūsų konsulas jį legalizuotų t. y. pažymint, kad įgaliojimas sudarytas pagal veikiančius įstatymus.

Prieš kurį laiką užsienių reikalų ministerija gavo mūsų konsulato Karaliaučiuje raštą, kuriame konsulas nurodo, kad vietos advokatas-notaras p. Mattias konsulatui antrą kartą atsuntė jo sudarytą 1929 metų lenko pirklio Florian Pankovskio galiojimą, kuris davė pergaliojimą tula Kazimierui Jasilevičiui Prusų piliečiui, žinoma lenkui, o šis budamas Prusų pilietis įgaliojo Lietuvos pilietę (aiškų poliakę) tulą Sofiją Kognovickienę, gyvenančią Lietuvoje, Gazdynų dvare, Kurtuviečių valsč., Šiaulių apskr. su savarankiška tolimesnio pergaliojimo teise valdyti ir tvarkyti Kazimiero Jasilevičiaus Lenkijos piliečio nejudamuosius turtus, esančius netoli Kedainių miesto, p a v a d i n t u s "Kukuliškiai, Kazimierovo Jasileiškiai." Pilna to žodžio prasme priimti ir atleisti nuomininkus, atstovauti valstybinėse ir savivaldybinėse įstaigose ir tt. ir tt.

Teisiškai žiurint ir analizuojant aukščiau paminėtą legalizavimą mūsų konsulas minėtus dokumentus gali ir nelegalizuoti. Tokiu būdu lenkų norai tokiu atveju įsiskverbti į Lietuvą nors ir netiesioginiu būdu gali būti nuslopinti, nes iš Civilio Proceso Įstatymo 465,707 ir 709 str. prasimės seka, kad aktai sudaryti svetimoje valstybėje tegali būti pristatyti bylon tik tuo atveju, kai Lietuvos valstybės, misijos ar konsulato yra paliudyti, kad tie aktai tikrai yra sudaryti pagal veikiančius anoje valstybėje įstatymus. Tie aktai bei sutartys turi būti svarstomi pagal anos valstybės įstatymus ir jei tų įstatymų pritaikymas sukeltų abejonės, teismas gali prašyti užsienių reikalų ministeriją susižinoti su tos valstybės vyriausybe, kad ji pareikštų savo nuomonę iškelto klausimu. Tas rodo, kad svetimoje valstybėje turi būti suinteresuotos valstybės ar konsulai ir kad suinteresuota valstybė turi turėti galimybę, reikalui

esant, atsiklausti iškelto klausimu svetimos valstybės vyriausybės nuomonės. Šioms aplinkybėms nesant nebutų kam ir legalizuoti aktus svetimoje valstybėje. Be to, nurodytose Civilinio Proceso įstatymo straipsniuose kalbama, kad aktai bei sutartys turi būti atstovybės konsulato paliudyti, reiškia pačiuose sudarytuose aktuose turi egzistuoti paliudymai, o ne tolimesnė iš tų aktų išvadose. Jei tuose aktuose atstovybės ar konsulato atatinkamų paliudymų nebebutų, tai tokie aktai turėtų reikšmės, kaip naminiai aktai ir turėtų būti įvertinami pagal Civ. Proc. Est. 458 str. (rusų senato paašk. 74 m. 837 Nr.; 80 m. 119 Nr.). Kadangi apie įgaliojimus atskirai nekalbama, o įgaliojimai yra sutartys, tad ir įgaliojimas sutartyms svetimoje valstybėje turėtų būti taikomas toks pat principas, butent, jei pirmininiai įgaliojimai suinteresuotos valstybės atstovybės ar konsulato nebutų legalizuoti, o toks legalizavimas būtų padarytas tik tolimesnių pergaliojimų, tai tuomet jau nuo suinteresuotų šalių ir teismo pareitų galutinai įvertinti tokius pergaliojimus (rusų senato paašk. 70 m., 1780; 80 m. 144).

Kas liečia įgaliojimą išduotą Karaliaučiuje Erna Hardt-Sofijai Kognovickienei, tad iš tikrųjų Karaliaučiuje buvo duotas ne įgaliojimas, bet pergaliojimas, nes jame pačiuose pažymėta, kad Erna Hardt

yra Kazimiero Jasilevičiaus pergaliojinė. Tačiau ir tas nevisai atatinka tikrenybę, kadangi Hardt buvo pristatiusi pirklio Pankovskio įgaliojimą 1929 m., kovo mėn. 7 d. ir be to, įgaliojimą duotą 1929 m., vasario mėn 23 d., Pankovskiu, reiškia Erna Hardt faktiškai yra Pankovskio pergaliojinė. Be to sudarytame Karaliaučiuje pergaliojime nurodyta, kur butent buvo sudarytas pirmutinis įgaliojimas, duotas, reikia manyti, Pankovskiu ir ar tas pirmutinis įgaliojimas buvo sudarytas pagal veikiančius toje valstybėje įstatymus, kur jis buvo sudarytas. Taip pat nesimato, ar pirmutinis įgaliojimas buvo pateiktas Lietuvos konsulatui Karaliaučiuje. Toliau pažymėta, kad įgaliojimas sutinka su vokiečių įstatymais, bet iš tikrųjų kiek galima spręsti yra paliudytas tik notaro parašu ir antspauda ir kad notaras turi teisę sudaryti aktą ir išduoti išrašą, o apie tai, kad tas aktas savo formos ir šalių teisių bei prėvelių atžvilgiu atatinka vokiečių įstatymams, nieko nepažymėta.

MOTINA ŽINO.

Chirurgas (tarnui): "Eik ir išklausk tu sužeistojo vardą, kad mes galėtumėme pranešti jojo motinai."

Tarnas (sugryžęs): "Jis sa- įgaliojimas, nes jame pačiuose pažymėta, kad Erna Hardt jo vardą."

Ir Dabar

ATEINANČIOS KALĖDOS

Ateinančios Kalėdos tiktai pora dienų kelionėje — bet ateis stebėtinai greitai. Tukstantai narių mūsų 1930 m. Kalėdų Kliubo žino kaip smagu yra gauti didelį čekį pradžioje Gruodžio. Vieni praleido jį; kiti sutaupe jį; visi buvo linksmi jį gauti.

Jūs gausite čekį ateinantį Gruodį, jeigu prisirašysite prie mūsų 1931 m. Kalėdų Kliubo tuojaus.

CENTRAL Manufacturing District BANK
A TRUST COMPANY
1110 West 35th Street
A State Bank •••• A Clearing House Bank

SANDAROS

Kalendorius

Greitai pasirodys iš spaudos metinis 1931 metų Sandaros Kalendorius.

Daug įdomių skaitymų ir informacijų.

ALTS. kuopos, draugijos ir pavieniai veikėjai prašome prisijusti užsakymus iškalno.

SANDARA

3236 S. Halsted St., Chicago, Ill.

SANDARA

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINIS SANDAROS LAIKRAŠTIS

Whelan Weekly Published Weekly in English by the American League of America

1236 South Halsted Street Telephone Calumet 3277

SUBSCRIPTION RATES

\$2.00 per year in the United States \$3.00 per year outside the U.S.

Entered as second class matter OCTOBER 25th 1928 at the Post Office at Chicago Illinois under the ACT OF MARCH 3 1879

For advertising rates and conditions see the back of this issue or contact the Editor, American League of America, 1236 S. Halsted Street, Chicago, Ill. Telephone: Calumet 3277.

Užsakymo kaina Lietuviams \$2.00 Užsienio metams \$3.00

SANDAROS PLATFORMA LIUK LIETUVOS IR LIETUVYBĖS Laisva Nepriklausoma Demokratinė Lietuvos Respublika.

Visuotinis besilaisvės švietimas ir mokslas bei kultūros kėlimas tarpe Lietuvos ir švietimo Lietuvių.

Kuortintiniai broliški ryšiai tarpe Lietuvos ir plačiosios švietimo jungtinės Valstybės ir kitose šalyse.

Bandros pastangos ir veikimas įgyvendinti Lietuvos ir visoj tauto. plačiausius demokratijos principus.

Visiems tikėjimams ir sąžinės jūtkinimams tolerantiškumas ir atskirimas tikybinio veikimo nuo politinio.

Konstitucijos garantijos piliečių teisėms ir piliečių ištikimybė Konstitucijai.

Atsižvelgiant į tautos ateitį — pastangos priaugančią lietuvių kartą — jaunomenei, išaukšti sveikai, apsviestai ir tautiškai susipratusiai.

Amžina kova už Lietuvos sostinę Vilnių visais galimais būdais — Mes be Vilniaus nenurimsim.

NAUJUS METUS PRADEDANT

Pagal nustatytus tvarkraščius, mes įžengiame į naujus, 1931 metus. Paprastai įvairios pramonės įstaigos, apšvietos, kultūros, labdarybės ir kitos organizacijos padaro senų metų sątrauką — trial balansą iš praėitų metų darbų. Tuomet jau galima pamatyti, kurios sritys veikė pasekmingai ir atnešė naudą ir kuriose buvo trūkumai ir pasireiškę pasyvumai.

Mes gi Sandariečiai irgi turime pasižiūrėti į praėitų metų savo nuveiktus darbus. Pasižiūrėti, ką mes nuveikėm ir kas lieka šiem metams, kad pradėdami naujus metus — jau mes galėtum nustatyti veikimo programą ir pritaikyti prie dienos klausimo.

Pereitęjį metai, buvo blogi metai visur ir visiem; tas atsiliepė ir į Sandaros organizaciją. Tačiau visgi mes atlikome daug darbų; perkėlėm spaustuvę ir ją sutvarkėme, taip kad šiandiena jau yra daugiau sekmingas darbas. Knopos taip pat atliko daug organizacijai naudingų darbų. Vienok dar yra daug darbų kaip Centru, taip kuopoms ir apskričiams, kurie turi but vykdomi be atidėliojimo ir todėl, su naujų metų pradžia, mes turime imtis už naujų darbų.

Pirmiausiai turime pasistenkti apsimokėti narines mokesčius, kas palengvins Centrui tinkamiau tvarkyti organizacijos reikalus; stengtis, kad visur Sandaros kuopos ar tai pačios vienos ar su kitomis draugijomis bei organizacijomis, apvaikščiųjų Vasario 16 dieną; tvirti ir palaikyti Vilniaus vadavimui skyrius; organizuoti jaunųjų kuopėles ir teikti jiems pamokas lietuvių kalbos, muzikos ir tt. Šie keli virš paminėti punktai, tai yra mūsų amerikiečių lietuvių dienos klausimo punktai. Ir jais niekas kitas nesirūpinas, kaip tik mes patys.

Mes matome, kad kasdieną vis daugiau ir daugiau jaunimo nutolsta nuo lietuvių. Bet taip yra tik dėlto, kad mes mažai rūpinamės priaugančia karta iš pat mažens. Mes matome, kad kurie jaunuoliai turėję dalyvauti mažųjų draugijėlė, jie paauge yra lietuviams. Bet kurie neturėję progos, didžiujome mes jų jau neturime, su jais jau mes nesuskalbam. Didžiujama Sandariečių auklėja šeimynas ir jie nori, kad jų vaikiai būtų gerai lietuviams. Bet jie geri lietuviams but tik tuomet, jeigu jie bus pratinami iš pat mažens. "Sandara," atsižvelgdama į šį taip svarbų jaunimo klausimą, net įvedė Jaunimo Skyrių, anglų kalboje, kad davus progą pareikšti savias mintis klaboje, kuri jiems yra lengvesnė. Taigi jaunimo klausimas yra svarbus ir mes trokstame, kad kiekvienas sandarietis-tė ji sutiktų kaip rimtą šios dienos klausimą.

Vilniaus vadavimo klausimas yra taip-pat svarbus dienos klausimas. Mes gyvename Amerikos laisvoje respublikoj; galim gyventi niekeno nevaržomi, kuomet mes matome, kad mūsų broliai vilniečiai yra persekiojami žiauraus lenkų režimo. Mes tai matydami, negalim ramiai sėdėti. Mes turime tvirti Vilniaus vadavimo skyrius ir juos palaikyti. Toki skyriai netik palaikys, bet ir gaivins lietuvių širdyse dvasią kovai už Vilniaus atvadavimą.

Artinasi Vasario 16-ta. Tai yra visos tautos šventė. Ta proga mes turime rengti minėjimo sukaktuves ir netik kad pasidžiaugti, jog šiandiena turime neprigulminę Lietuvą, bet ir pareikšti protestą prieš lenkų imperalistinius žiaurius žygius Lietuvos krašte, ir reikalauti, kad Lietuvos sostinė Vilnius ir kitos Lietuvos dalys būtų grąžintos. Taigi apvaikščioldami Vasario 16 riens mes atliksime nors dalinai savo pereigą.

Taigi Sandariečiai ir abelnai Amerikos lietuviai, su pradžia šių metų, imkimės už darbo virš pažymėtuose punktuose.

SKAITYTOJŲ BALSAS

KUOMET PERSISKIRIA KELIAI.

Apsikriktinės slapyvardė F. Bagočius per "Keleliu" duoda garo dviem SLA. omisijų nariam adv. Bagdžiuni-Borden ir adv. Oliui, priaiodamas jiems norą tap-SLA. vadais.

Pastarieji du atvokatai netai seniai aplankė keliatą žy-nesnių kolonijų su prakalbo- mis ir kitomis misijomis. Kai- urie, tame skaičiuje ir adv. Bagočius, numatė juose norą asigarsinti. Laikas tam yra atogus, nes kiekvienas SLA. arys klausosi įtempės akis tuom pasibaigs visa malima- lenė.

Nūostabu tačiau, kad "Ke- eivio" bendradarbis geroka- tstitolino šiame klausime nuo avo vienminčių "Naujienu." ņera niekam paslaptis, kad lo dienrašio galva, drauge su dvokatu K. Gugiu, adv. Bag- džiuu, adv. Oliu ir pora kitų riklauso, taip vadinamai "kar- linolų kolegijai" kuri griež- ai nusistatius prieš didžiują LA. Pildomosios Tarybos ir- aro žingsnius dalį jos praš- anti.

Pačią tų dviejų atsmenų: J. Borden ir p. Oliu kelionę Naujienoms" aprašė paausin- omis raiėdėmis, stengdamos uteikti tai kelionei nepapas- os reikėmės. Kodel tas buvo adaryta? Suprantama, "N." nanė, jog bepurtant obele, eliatas obuolių įkris ir į jų terblę. Politika yra suktas ialykas. Duok Dieve, kad ir mano vaikai net ut politikie- iais!

Susidurus su tokia "Keleli- o" taktika "Naujienuoms" labar nē šis, nē tas, eisi su vie- niais, neteksi kitų paramos. Ar ne but geriau palaukti ir pa- ylti, kol situacija labiau pa- siškęs?

—SLA. 36 kp. narys.

MUSŲ PAČIŲ REIKALAI

Pasak "Naujienu," pereim- am šeštadieny buvo surengtas akaras pagerbimui p. Grigai- io 25 metų visuomeniško vei- imo. Nors p. Grigaitis yra asakęs galybės prakalbu, ta- iau šiame vakare mažai ką urėjęs apie save pasakyti.

Ko čia stebėtis. Mes nekar- gą esam raše, jog daug in- rviau kalbėti apie kitų trukun- us ir klaidas, negu apie sa- vo.

Laikraščiuose tapo paskelb- a, kad bolševikai negavo čar- terio Illinois valstijoj savo tve- iamam "darbininkų" susivie- nijimui.

Valstija, matyt yra tos nuo- monės, kad kuogreičiau bus grąžinti žmonėm bolševikų su- kolektuoti mokesniai, tuo ge- riau bus žmonės apdrausti.

Antradienio vakare bolševi- kai pasimeldė Lietuvių Audi- torijoj už keturius komunistus, kuriuos perversmininkai šu- laudė gruodžio 17 d., 1926 m. Tur but per kardinolą Munde- leiną bus pasiūstos anam pa- sauliu užuojautos rezoliucij- jos.

Įžanginis kalbėtojas, kurio tik išveizdą atsimenu griežtai pareiškė, jog jie kovoją ir ko- vos už duoną bei sviestą.

Kadangi Rusijoj sviesto be- veik nėra, tai galima spėti, kad

Lenkų-vokiečių susirėmimas teoriniškai labai galimas. Prie- žausčių daug, o upo irgi ne- trūksta. Vokietija pradėjo smarkią politinę akciją Tautų Lygoj. Galutinis tikslas — revizija rytinių sienų. Vokie- čiai trokšta patraukt savo pu- sėn pasaulinę opinią ir pa- keist Versalės sutartį. "Ne traktatai, bet žmonių gyven- mas briežia istofijai tapks," pasakė Vokietijos parlamente kancleris Bruning.

Turėdami pritarimą daug- mos vokiečiai stengsis taikos keliu pertikrinti prancuzus ir lenkus. Bet jeigu tas nepa- vyks — militarinė akcija nē- išvengiamo. Tokioj padėty- taip dabar skaitlinga ir aukš- ai civilizota vokiečių tauta- lgai gyventi negali.

Studiosus.

—M. Stakėnas.

D. L. K. VYTAUTO RELIGISKUMAS

(Atsakymas "Darbininko" ra- šytojui K.)

"Darbininke" iš gruodžio 2 laidoje, rašytojas K. sutrau- koje: "Mokina Istorijos" pa- aiškina ir pakritikuoja mano "Sandaroje" tilpusią sutrau- ką: "Istorija ir Tikėjimas". Editorijū rašytojas perdėsi ai- sako: "Taigi Vytautas tam tikslui sušaukė sinodą (Lietu- vos graiko-katalikų seimą) Novogrodke, kad rusai pra- voslavai atsimestų nuo Mas- kvos ir prisidėtų prie Rymo".

Istorijos šviesoje, Vytautas visai nesimeilavo prie Rymo popiežijos delto, kad Vytauto laikais Rymo popiežija pergy- veno didelę suirute. Skaitant komunikalių-bažnytinių tary- bų rekordus iš 15 Tarybos, Viennese, 1811 m.; iš 16-tos Konstancės, 1414-18 m. Tary- bos ir 17-tos Tarybos iš Base- lio, 1431 m. tarimus, aiškiai matoma, kad tuo momentu Rymo bažnyčia ar popiežija buvo apsikrėtus fanatizmo ir netolerencijos apidemija. Vy- tautas, kaip gabus valstybės gynėjas, joku būdu negalėjo būti tokios institucijos užtar- jas...

Vytauto rekordai rodo, kad isai buvo linkes daugiau prie graiko-katalikų bažnyčios gal- vos, Konstantinopolio Patriar- cho Juozapo II, o ne prie Ry- mo papos. Taip liudija tiky- jinės istorijos profesorius W. F. Adeney savo storame vei- kale "The Greek and Eastern Churches" 388-89 pusl. Tenai yra pasakyta, kad Kon- stancės bažnytiniame seime da- lyvavo Lietuvos graiko-kata- likų metropolitats vyskupas Framlaks, bulgaras, su kitais vyskupais. Tas jau nereiškia meilavimasi prie Rymo popie- žijos. Graiko-katalikai, nuo pat pradžios krikščionybės, nuo pirmo krikščionių Nicea 325 m. seimo, kone kiekviena- me ekumunikaliniame seime dalyvavo kaipo "lygūs su ly- giais".

Daugiau tame reikale yra pasakyta: "Juozapo II (grai- ko-katalikų patriarchas Kon- stantinopoly) Lietuvos (Vytau- to) metropolitato-vyskupo Ge- rasimo negalėjo užgirti delto, kad buk tai Lietuva "looking to Poland for sympathy." Patriarchas Juozapas II rei- kalavo, kad Lietuvos metropa- litas gyventų Maskvoje.

Istorijos šviesoje yra žino- ma, kad Vytauto viešpatavi- mo metais Lietuvos krikščio- nis vadovavo Kijevo metro- palitas Gregorius Framlakas, bulgaras ir vysk. Gerosimas, lietuvis.

"Darbininkas" Vytauto lai- kų stačiatikius vadina mesais. Čia jau rašytojas pasirodo di- deliu ignorantu ir lietuvių is- torijos nežinėliu. Antropolo- giniau ir istoriniu, arba geneo- loginiu atžvilgiu gudai arba baltgudžiai yra gryni lietu- viai, ne slavai. Jie tiek skiria si nuo lietuvių, kaip dzuka. nuo žemaičių, arba žemaičių. Istorijos enci- clopedija (12 tomų) "The New Larned History" aiškia- pasako, kad Vytauto laikais Lietuvos valstybės valdiška kalba buvo baltgudiško dea- lektio arba akcento.

"The Jewish Encyclopedia" anglų kalboj, Vytautą skaito dideliu žydu tolerantu. Pažy- niai Vytauto duotus žydamus darterius apsigyventi Lietu- voj. Reiškia Vytautas tolera- vo žydu.

Graiko katalikai tuomet Lietuvoje sudarė didžiują. Jie turėjo plačiausia laisvę. Rymo katalikai taip pat gerai egzistavo. Patys mūsų kleri- kalai yra pasakę, kad prie Vytauto buvo pastatyta Lietu- voje apie 30 Rymo Katl. baž- nyčių. Vytautas buvo stambel- džio tėvo Keistučio sunus ir R. K. bažnyčios krikštą emė auklėkės 33 amžiaus. Pagal šv. Tėvų Syllabo, geras R. b. katalikas negali toleruoti ki- taktikių, o Vytautas toleravo žydu, stačiatikius ir stambel- džius. Reiškia Vytautas bu- vo herezinis katalikas...

Valstybingumo genijui dog- matiška ar sektiška religija nepriduoda nieko gero. Gar- siausi genijai: išradėjai, dai- lininkai, valstybininkai, karve- džiai ir filosofai arba ir mok- dininkai į dogmatiška ar sek- tiška religiją žiuri kaipo į taismę. Nieko blogo, bet ne- luoda daug gvarancijos link gero.

Taigi Vytautas buvo valsty- binio genijus, o ne kokios dogmatiškos ar sektiškos re- ligijos faktorius ar pranašas.

(Priedas ir pataisa)

Prof. kun. R. F. Bigg-With- knygoje, "A Short History of The Church of Russia" pri- pažįsta, kad Vytautas buvo geras draugas graiko-katali- kų. Patriarchas Photius 1407 32 m. buvęs asmeniškas drau- gas. Mes rašėme iš prof. A- deney knygos apie jo apsilan- kymą pas Vytautą. Patriarkas Cyprijonas 1380-1407 m. bu- vo Algirdo draugas.

Mes pirmiau sutraukoje, "D. L. K. Vytauto laikų ist. ivykiai Eu. opoje", padarėme klaidą (zecerio klaida) link Patriarcho Isidorio, 1432-48 m. Mes jį paskaitėme leisi- dore 1393-1463. Taigi Vytau- to laikais graiko-kat. patriar- kai Rusijoj buvo: Cyprijonas 1380-1407; Photius, 1407-32; M. Stakėnas.

NAUJIEMS METAMS PRASIDEDANT

Skaitant "Sandarą" praėitą metų, teko pastebėti keletas naujanybių, kurias aš pamė- gau ir linkėčiau, kad pana- šios naujanybės augtų ir plė- totusi "Sandaroje".

1-ma p. M. Kasparaitis sa- vo kefonės išpuodžius labai vai- dzdžiai nupiešė budamas Lietu- voje ir padavė mums pasi- skaityk, ir aš juos skaityda- mas visados jausdavau paten- kintas praleistų laiku, ir gal užtai tik, kad jie buvo pa- rašyti "už kiek pirkau, už tiek parduodu" formoj. P- s Kasparaitis pilnausiai ušsitar- novė sau tos gelės, kurią išsi- rovė iš lietuviškos dirvos.

Berods įvairių išpuodžių tel- —J. S.

pa laikraščiuose, bet, rodoši, tik tokie išpuodžiai priverčia skatytą skaityti juos, kurie aukštai surišti su gyvenimu, ži- roma, lietuvišku

Atmenu porą metų atgal til- po Dr. Zimont, aprašymas, iš- puodžiai iš jojo atostogų Wis- consin ir Michigan valstijose. Ten buvo žinoma liudni išpu- džiai liečianti lietuvių šeimyną, kuri kol vargingai gyveno, ai buvo lietuviška, — pratu-ėjo ir tautybė išdulkejo. To- čius ir panašius išpuodžius skaitydamas, žmogus, įgauni eisės pats sau pagalvoti, pa- didžiaugti ar palidėti.

2-ra naujanybė, tai jauni- ņuo reikartinis skyrius, nors ai ir angliška kalba, vienok istorisi jį skaityti jau delto, kad tai mūsų jaunimo, yra pi- nieji žingsniai. Kaip jie skau- ja graikščiai! Beabejo, kad ie pirmi baudymai duos ge- tus vaisius, kad šie jaunuoliai, kurie tik lėtai bildena į mu- šų spaudos durs dabar, už 10 metų taps vadais ar vadovė- nis mūsų lietuviškam gyveni- me.

Kalbant apie jaunuosus ne- ralima repriminte apie ma- sų jauną kalbininką p. Rai- mondą, kurio rašiniai tenka jau pastebėti "Sandaroje." Šis jaunuolis turėjo progos pri- gerti gyvenimo bangose ir nie- kad nebeišplaukt į viršų, kad lietuvių jį pamatytų. Bet vie- toje to, jis netik kad lietuviams nežuvo, bet galėtų buti pavy- zdžiui dar bile kuriam Lietu- voj augusiam, tik ačiu dole- riais apsikrovusiam autorite- tui.

Stebėtinas daiktas, kad tie, kurie daugiausiai tik savo pa- stangoms, arba jei ir su kitų pagalba, tai bet tik ne nuo sa- vo tautiečių, pajėgia nepamir- ti žodžių Tėvynė tave šau- kia."

Todel aš tik ir norėjau pasa- kyti, kad Naujiesiems Metams prasidedant, mūsų gerb. San- dariečiai — turistai, tam sezo- nu prasidėjus, ir kurie pajė- gia plunksną vartoti, nepatin- gėtų pasekti p. Kasparaitį. Gi mūsų jauni, anglų kalba rašė- jai, kad pasidaugintų nors tri- gubai sekančiais 1931 metais.

—Vi- s A-is

Lietuvos Pašto Sutartis su Skandinavų Amerikos Linija

KAUNAS, gruodžio 12. — Sulgi gautu pranešimu, visus Lietuvos pašto siuntinius, kur- juos savo laiku vežioja kitų linijų laivai, nūn vež Skandi- navų Amerikos linijos laivai. Ši jau pasirašyta ir atatin- kamų įstaigų jau patvirtinta su- tartis, kad pradeda veikti nuo 1931 m., sausio mėn. 1 d. ir todėl po pirmo sausio visi Skandinavų Amerikos linijos laivai atplauks su Lietuvos paštu.

Kaip jau yra plačiai žino- ma Amerikos lietuvių tarpe, susisiekimą su Klaipėda, Lie- tuvos uostu, tapo įstiegtas pra- eėjusių vasarą Skandinavų A- merikos linijos, kuri operuoja keturis laivus "United States," "Frederik VIII," "Hellig Olav" ir "Oscar II tarp New Yorko ir Kopenhagos, o iš ten mo- dernišku jūros laivu keleivius gabena tiesiog į Klaipėdą. Be to, kelis kartus į metus siun- čiami trans- oceaniniai laivai tiesiog iš New Yorko į Klaipė- dą.

Ši sutartis aiškiai rodo, kad Skandinavų Amerikos linijos laivų patogumas ir linijos tik- ras tiesiognumas yra gerai a- merikiečių ir Lietuvos įstaigų įvertinamas.

Bedarbiu Apgaudinėjimas

Su šiandienos bedarbio padėjimu, galima kad ir pasirodė nekuri apgavikai, kurie dirba po puikiai skambančiais vardais, pradėjo dirbti gerai žinoma "namų darbų" sistema.

"Orbk namie — užsidirbk tuos pinigus namie, liuoslaikiu. Nereik jokio patyrimo. Tik pasiūskite krasaženklį."

Tai paprastas laiškas arba apgarsinimas. Kuomet žmogus jems pasiūcia krasaženklį del informaciją tam žmogui pasiūsta patarimų kaip adresuoti konvertus arba korteles, užbaigti piešti korteles, siuti, pardavinėti naminių daiktus arba kaip pradėti per paštą kokį nors biznelį. Bet šitam žmogui pranešta kad visų pirmiausia jis turi turėti reikalingos medžiagos dirbti jo pasirinktą užsiėmimą. Nuo jo reikalauja "depozitas." Jeigu jis pasiūcia jiems kiek nors pinigų, antru kartu nesulauks atsakymo. Retuose atsitikimuose jam pasiūsta reikalinga medžiaga, ir kuomet jis pasiūcia užbaigtą darbą, jam pranešta kad tas darbas nėra tinkamas, bandyk antru kartu, žmogus atsako, kad neturi daugiau medžiagos, bet vėl įsakyta antru kartu pirkti.

Per pereinus kelius mėnesius New Yorko valstybės Darbo Departamentas gavo labai daug skundų nuo žmonių, kurie padėjo paskutinius centus gauti šio tokio naminio darbo, kad nors daug tų kompanijų randasi New Yorko valstijoje, bet jos garsinasi per visą šalį, ir iš visų valstybių surinko net kelius milijonus dolerių.

Miss Frances Perkins, industriališkas komisinerius, kuri vedė tyinėjimą praneša toliaus apie tų kompanijų darbus.

"Šitos namų darbo kompanijos kaip tik šiandien semia turtą. Tos sistemos veikia kaip ofisas New Yorke su daug darbininkų, ir jie garsinasi per visą šalį, ypatingai mažuose miestuose. Jie siūlo geras algas už mažai darbą. Tas darbas susideda iš siuvimo apatinių drapanų, vėrimo karolių ant šniurų, piešimo kortelių, ir tt. tą darbą pasiūskite žmogus pasiūcia \$1.50 arba \$2.00. Tuktančiai žmonių laukia darbo pasiuntę pinigus. Paprastai tie žmonės nepradeda tyrinėti kodėl nesulaukia atsakymo tikol kiek laiko prašienka. Ir per tą laiką tos kompanijos išiskrausto ir nepalieka jokio antrašo.

"Musų biuras rado kad šitos kompanijos pradeda garsintis tolimose vietose pirmiausia, sau duoda apie penkis dienas pasiekti Californijos valstybę ir keturias dienas kitoms vakarų valstybėms, taip kad visi atsakymai pradėtų tuo pačiu laiku grynėti. Kaip tik greitai sulaukia užtektinai atsakymų, uždaro tą ofisą ir atidaro kitą. Žinoma nevartoja tą patį vardą, jau pasiima kitą. Ir siūlo kitokį darbą.

"Tie žmonės taip toli gyvena nuo šito apgavingo ofiso, kad jokių būdu neatvyktų New Yorkan asmeniškai prašyti namie darbo.

"Vienas praneštas atsitikimas buvo moterės, kurios vyras nedirba jau per išstus metus, ir ji negalėjo palikti mažus vaikučius dirbti fabrike, kad nors tie vaikučiai iš bado mirė. Ji nežinojo ką daryti. Vieną dieną gavo laišką, jai adresuotą, siūlydamas naminio darbo su gera alga. Atrō

dė lyg atsakymas jos poteriams. Neturėjo pinigų pasiūsti kompanijai, bet galų gale, nutarė varuoti dolerį, kurį per ilgą laiką turėjo pasidėmus užmokėti gazo bilą, ir pasiskolino 50 centų nuo kaimyno. Tuos pinigus pasiuntė kompanijai. Žinoma negavo atsakymo.

"Svetimtautė mažame mieste taipgi gavo laišką, ir ant syk visiems kaimynams pranešė apie tos kompanijos darbus. Daugumas tų kaimynų nedirbo. Visi kur nors gavo užtektinai pinigų ir juos pasiuntė kompanijai reikalaudami naminio darbo. Per savaites lankė ir lankė pašta, bet jokių laiškų ir darbo nesulaukė.

Kas dieną gaunama šimtus laiškų pranešant tokius atsitikimus. Asmenys, kurie gauna tokius laiškus arba pranešimus, turi tuoj pranešti New York State Department of Labor, 124 East 28 St., New York City, pirm negu siūcia pinigų tokioms kompanijoms, kurios tik randasi New Yorko valstijoje.

MEILĖ TURTO NEŽIURI

Ne labai senai tulas amerikonas Drukteinis grįžo į Lietuvą. Grįždamas parsivežė iš Amerikos didelę sumą pinigų, savo turimą vienintelę dukterį ir žmoną. Po nekuriu laiko žmona Lietuvoje miršta. Senas budamas nori, kad jo dukterė, kuri buvo balerina ištėktų už tokio vyro, kuris sulig jos turimo turto ir išsilavinimo, atitektų. Be to dar nupeka du dvaru: vieną apie Šilutę ir antrą Sedos valsčiuje nuo generolo Daukanto, kuris išvyko į Braziliją.

Tuo laiku dukterė važinėja iš vieno į antrą dvarą ir tankiai aplanko šiaulius. Šiauliuose susipažįsta su vienu neturtingu valdininku, kuris gauna vos tik po 200 litų algos mėnesiui. Iš anksto žinodama dukterė savo tėvo senas pažiūras ir tvirtą užsiuolimą apie savo meilę nieko jam nepraneša, bet šiauliuose nieko tėvui nežinant apsišveda ir parvažiuoja kartu su savo vyru pas tėvą. Tėvas sužinojęs, kad jo žentas neturtingas ir jo manymu jam ir jo giminei padaryta negarbė, baisiai supyksta ir kartu su savo dukterim išveja iš namų.

Dukterė manydama, kad tėvo byktis praeis, pagyvenusi nuolatiau grįžta atgal su vyru pas tėvą, norėdama jį perprašyti. Bet senas tėvas jokių būdu neatsileidžia ir išveja juos antru kartu, grąšindamas dukteriai, kad neįkeltų nė kojos į jo namus, kad jai visai nieko neduosiąs. Paskui pasakė dukterei, kad tu man taip padarei, tai ir aš tau taip padarysiu. Neilgai trukus pats ima ir apsišveda, bet čia įdomu su kuo? Ar su išlavinta ir sulig jo turtinga pana? Ne. Visai priešingai. Paima neapsisvietusią, neturtingą kaimietę mergaitę, savo dukters vyro sesuotę. Dar įdomu tas, kad pats jau gana senas, turįs apie 60-70 metų amžiaus. Jo dukterė manydama, kad nieko ištikrųjų nuo tėvo negaus, nes visą turtą užrašė savo žmonai. Sulig Lietuvos įstatymais po motinos mirties dukterei tenka rodo, kad du trečdaliai jos palikto turto. O tėvas netik, kad motinos palikimą, bet ir jos pačios turto — drabužių savo dukterei neduoda. Dukterė no-

rėdama atsiimti kas jai priguli, paduodama tėvą ir teismą, patiekia ieškinį suoje 100,000 litų, o kad tėvas iki teismo neįlaikvotų minimo jos ir motinos turto, pasiima teismo antstolį ir nuvažiuoja aprašyti. O aprašant buvo rasta apie 50 palitų, kurie kaštavę po 5,000 palitų, 90 porų bačiukų apie toks pat skaičius suknelių, 20 ridikiulių įvairiais briliantais papuoštų, o kiek kojinių ir kitų mažesnių smulkmenų. Šią bylą spręsti šiauliu apygardos teismas ir įdomu kaip baigsis. Žmonės kalba, kad savo dukterę padarė nelaimingą, o paprastą mergaitę turtingą. Ką padarysi nuo to pareina, kam ir koks likimas pareina. Nuo laimės gali apsidrausti, o nuo nelaimės neapsidrausi.

Apviltieji Gyvenimu

Didelio miesto pakrašty prie jūros krauto riegojo mažesius apnsaukusiuosius žvejų pirkėles. Kiekvienas praėivis, pažvelgęs į šių trobelių išorinę išvaizdą, dažnai pagalvoja; kiek skurdo ir vargo, ašarų ir sielvarto, slepiasi juose.

Ramiai bangavo berybė jūra. Bangos dideliais volais rito viena paskui kitą. Pasiekusios uolėtą krantą su dideliu užėsiu subirdavo į nesuskaitomą daugybę lašų.

Saulė leidosi už horizonto. Paskutinieji spinduliai varstė vandens paviršių įvairiomis spalvomis.

Zuvėdrų buriai, kildami nuo pasidabruoto vandens paviršiaus, savo garsais ardė gamtos tylą. Koksai stebuklingai gražus gamtos surdymas: kiek daug joje grožies ir gyvenimo, bet dar daugiau sielvarto ir kančių.

Vienoje bakužėlėje ant slenksčio sėdėjo senas žvejys ir tvarkė tinklus. Dantyse stipriai laikė sukandęs anglišką pypkę ir iš burnos leido dumus. Jis buvo giliai užsisvajojęs. Jo veidas buvo išraižytas didelėmis raukšlėmis. Akys buvo pilnos ašarų.

Stipriomis raumeningomis rankomis vikriai raišiojo padarytas tinkles skyles. Senelio plaukai buvo balti it židint obelis.

Pirkelės durys prasiverė ir tarpduryje iškišęs gauruotą galvą Pudelis gailiomis akimis žiūrėjo į savo šeiminką. Instinkto paveiktas senas draugas prisitartino prie žvejų, vizgindamas savo ilgą uodegą. Gal jis suprato, kad žmogus, kuris tiek daug vargęs ir kentėjęs, šiandien yra visų apleistas, užmirštas.

Paskutinieji saulės spinduliai pasislėpė už horizonto. Danguje pasirodė daugybė žvaigždžių, kurios atsimušdamos į vandens paviršių, dabišias. Paskui pasakė dukterei, kai kuriose žvejų triobelėse pasirodė maži žiburėliai, atsimušdami į vandenį raudonomis juostelėmis. Tos švieselės pamažėli ėmė nykti, tik vienoje bakužėlėje pro mažą langelį ilgai mirkčiojo aukso spindulėlis. Staiga, to spindulėlio viliojamas, prisitartino prie lango nepažįstamas žmogus ir paprašė nakvynės. Tvirtų rankų palieštas sklūstas greitai atsisklando, durys prasiverė ir nepažįstamas žmogus įėjo į vidų. Jį sutiko Pudelis urzgimu, bet šeiminko perspėtas liovėsi urzgęs, užimdamas savo mėgiamą kampe lyje vietą. Nors trobelė buvo maža, bet seno žvejų trius buvo gražiai sutvarkyta.

Nepažįstamasis stovėdamas prie durų pakartojo savo prašymą, kurį žvejys priėmė galvos linktelėjimu. Tai buvo jaunas, vidutinio ūgio žmogus, Plaukai jo buvo tamsūs, veidas pailgas, akys mėlynos, kuriose matėsi nusivilimas. Iš mažai praverėtų lūpų matėsi balti it dramblio kaulas dantys. Jo kuną viršaus dengė juodas apsiaustas, iš po kurio prasiveršė skvernu matėsi jurininko rubai. Žvejų prašomas jaunuolis nusivilko apsiaustą, pakabino prie durų ir atsisėdo į nurodytą vietą. Žvejys kiek patylėjęs, užklusė nepažįstamajį kas jis toks esąs ir kaip čia atsiradęs? — Didelio miesto užėsiu stumiamas, nutariau eiti į pajurę, kame tikėjau rasti nusiramimą. Ilgai vaikščiojau pakrantėmis, nepastebėjau kaip sutemo ir atėjo naktis. Šią vietą dė pasitebėjęs, nutariau čia įeiti, gal melasirdingi žmonės suteiks pagalbą. Žvejys išklusęs jaunuolį užklusė, kas jis toks esąs ir iš kur kilęs! — Esu gimęs Londone. Dar vaiku budamas netekau tėvo. Tėvas mano buvo iš turtingesnių Londono pirklių. Kadangi aš buvau vienas pas gimdytojus, tai tėvas norėjo duoti man aukštesnįjį išsilavinimą, bet likimas lėmė kitaip. Atsimenu, kaip mano gimdytojai dažnai bardavosi, bet nesupratau del ko. Kada paugėjau pradėjau suprasti priežastį jų nesitikimo. Mano motina buvusi labai jautraus būdo moteriškė, kuri negalėdavo pernešti tėvo palaidą gyvenimą. Prisimenu kaip dažnai ji verkdamą prašydavo mano tėvą eiti tokį gyvenimą, o rupintis savo šeimos likimu. Taip šis žmogus įpratęs ir paskendęs purvuose, vis grimdo gilyn. Ir prisimenu kaip motina apkabinusi mane verkė netekusi to blogo žmogaus. Man buvo šešiolika metų kada netekau tėvo. Žiaurais likimo tapo jis išplėstas iš mūsų tarpo. Del šios priežasties nutariau ieškoti darbo, išlaikymui savo mylimos motinos ir savęs. Gerų žmonių padėdamas radau tarnybą viename banke, kame patarnavęs kiek laiko susirgau. Čia irgi nebuvau visai apleistas. Geri žmonės šelpė mus. Pasitaisęs vėl nutariau ieškoti darbo kitur, nes senoji mano tarnyba buvo užimta, bet ano laimės žiburėlis dingo. Daug turėjau vargo kol suradau viename uoste už keturiasdešimt dolerių atlyginimo tarnybą, kasininku. Čia susipažinau su vienu senu kapitonu, kuris man suteikė viename laive jurininko tarnybą. Ilgai plaukiojau po plačius vandenynus; daug mačiau vargo, bet buvau patenkintas, nes galėjau rupintis savo gerąja motina. Senis žvejys atsidusęs tarė: — Tamsta tūkšai jaunas ir tiek daug esi matęs vargo. — Nors vargau, bet nebuvo sunkus tas vargas. Kiekvienas žmogus privalo vargti, jeigu nori ką nors atsiekti. Jaunas jurininkas tęsė toliau: — Vieną kartą mūsų laivas ištiktas audros buvo priverstas pasilikti atviroje juroje. Bet ir čia nebuvo man lemta žuti. Netoliūse buvo pastebėta šviesa, tai — švyturys, šaukė jurininkai. Nuvargę peršlapę priplaukėm palei švyturį, sulėidome inkarus ir laukėme kol pereis audra. Aš nutariau aplankyti švyturį. Čia pamačiau gražią, jaunutę mer-

gaitę, kuri savo žvilgsniu pavėikė mane. Galvojau sau vienas: koksai aš bučiau laimingas, kad ją galėčiau visuomet matyti. Gerai žinojau, kad švyturio sargui maistas yra atvežamas iš artimiausio uosto laivais. Man pavyko atsiekti geidžiamas noras. Kaip atvykdavau į švyturį visuomet tekdamo pamatyti juodbruvę, juodomis akimis mergaitę. Aš ją be galo pamylau ir nutariau prašyti tėvo, kad sutiktų ją man per žmoną. Tėvas ilgai svyravo, bet galų gale sutiko savo mylimąją Liuzią atiduoti man. Aš ją vedžiau. Nors savo menka alga turėjau išlaikyti motiną, žmoną ir save, bet jaučiau labai laimingas. Toji laimė neilgai tęsėsi. Pikti žmonės spėdė man žabangas. Kada išvykdavau į kelionę mano Liuzios sielą drūstė kiti. Ir kartą, kada po didelės kelionės grįžau aš į namus, Liuzios neradau. Ant stalo gulėjo raštelis, kame buvo užrašyta: "Nepaieškok manęs, aš daugiau negrįšiu."

Visur ir visuose skelbiau laikraščiuose, bet niekas man apie ją nepranešė. Atlaukęs laivu į šį miestą nerimo verčiamas atsiduriau čia, o kadangi sutemo, nutariau prašyti gerų žmonių nakvynės. Lai Dievas tamstai padeda ir atlygina.

Šiuos žodžius jaunuolis ištaręs giliai atsiduso ir nutylo. Žvejų akys prasipletė, kaktoje pasirodė dar daugiau

raukšlių; drebančiu balsu užklusė: — "Kuo tamsta vadinhiesi?" — Rudolfas. Senelis privedė Rudolfą prie kampe stovinčio stalelio. Atidengė krepus užskleistą pavėikslą. Tai buvo susituokusi jaunų žmonių pora. Rudolfas pabalo, kojos pradėjo virpėti ir krito žemėn. Tvirtomis savo rankomis žvejys nunešė Rudolfą į lovą ir pabro ašarus it žirniai ant Rudolfo garbinų. Kada jis atsigavo, tai šale savęs pastebėjo sėdinti žvejį giliai susimąsčius. Rudolfai, ar prisimeni dabar mane? Aš ir buvau jaunas, daug vargau, kentėjau, tapau apviltu. Niekuomet netikėjau, kad mano dukterė taip padarys!

Štai mano vienintelis draugas, parodė į šunį, ir pravirko. Pudelis atsisėjo iš kampe, prisitartinęs prie šeiminko, laižė jam rankas. Rudolfas ilgai žiūrėjo įsmeigęs akis į paveikslą. Dabar jis suprato kaip jam atsilygino toji, kurią jis taip labai mylėjo.

— V. P.

JUOKAI TEISME.

Apkaltinto advokatas klausinėja merginą, kuri apskundė vyrą už pavogimą jos pinigų: — Pasakyk, panele, teisėjui kur tamistos pinigai buvo kai

šitas vyras juos, kaip sakai, pavogė.

Jauna panėlė, truputį susinervavusi:

— Aš savo pinigus laikau už pančiakos užkišus...

Advokatas vėl klausia:

— Kokioj vietoj tamistos pinigai buvo už pančiakos kada, kaip sakai mano klientas juos išėmė?

Mergina, dar labiau susinervavusi:

— Tamistos žinote, kad dabar moterys laiko pinigus pančiakoje, aukščiau kelių, jei jums reikia viskas žinoti.

Advokatas kvočia toliaus:

— Pasakyk, gerbiamoji, teisėjui kokiu būdu ir kaip šitas vyras galėjo išimti tamistos pinigus, jei jie buvo už pančiakos užkišti aukščiau kelių? Mergina, visai susikomfuzius:

— Tamista advokate, aš nesupratau ko tas vyras ieško, nė ko jis nori... ("S.")

Paimkite Gyduoles su Savim Sokolado apvilti tabletai. Geri kaip ir skystimas. 98 is 100 pagerėja. Paraisuoda vaistinėse. **Lydia E. Pinkham's Vegetable Compound**

Sandaros Spaustuve Atlieka

Visokius Spaudos Darbus Greitai, Tinkamai ir Pigiai

Spausdiname įvairias biznieriams blankas, business cards, atskaitas, bilas, Letterheads ir kitus.

Didžiausius pagarsinimus, knyguotes, programus, pranešimus bei pakvietimus (invitation cards) ir kitus spausdinius.

Draugijoms: konstitucijas, įstojimų blankas, plakatus, "Show Cards", atvirutes ir t. t.

Ypatingą dėmę kreipiame į užsakymus iš kitų kolonijų.

Taigi Visais Spaudos Reikalais Kreipkitės į Sandarą, o Užtikrinam, Kad Gausite Gerą Patarnavimą.

SANDARA

3236 South Halsted Street, Telephone Calumet 3277

Chicago, Ill.

Amerikos Lietuviu Gyvenimas

PITTSBURGH, PA.

Lietuviškas programos per radio.

Nedėlio, sausio 11., d. nuo 2 iki 2:30 val. dieną, bus lietuviškai dainuojama ir kalbama per radio stotį KQV, Pittsburgh, Pa.

Charles A. Wakeman, lietuvių Wakemanų sunus, amerikono namų, ypač vaikams yra žinomas kaip "Uncle Gimbee", kuris kalbėdavo per radio stotį WCAE, iGmble Bros., dabar darbuojasi, kad ir lietuvių kalboje būtų nors kartą į savaitę duodamas programos.

Taigi sausio 11-tą dieną bus pirmas mėginimas, kur dainos Šv. Vincento parapijos choras, po vadovyste J. L. Senulio ir kalbės tos pačios parapijos klebonas kun. Vašnora. Taip žinoma, priklausys nuo to, ant blauskas.

Sekantį nedėdienį tuom pačiu laiku ir iš tos pačios stoties bus taip pat lietuviškas programos per radio, tik jį atliks kiti artistai-dainininkai. Kad tą pusvalandį tinkamai užpildyti lietuviška muzika bei kalbomis, tai P. Wakeman, organizuoti Lietuvių Radio Kluba, Pittsburghe. Tas, gi kalbės ir studentas W. Zamkėk lietuvių parems tą jo užnamymą, nes tai visgi pasidarė ir lėšų, kurios turės but padengtos vienokiu ar kitoku keiliu.

Taigi kurie tik turite radios namuose, tai nepamirškite užsistatyti minėtų laiku ir pasikliau patėmijimą ar kritiką parašykite į laikraščius arba praneškite rengėjams.

—J. Virbickas.

PITTSBURGH, PA.

A. L. T. Sandaros kuopų Sąryšio ir visų Sandariečių posėdis bus antradieny, sausio 13 dieną, 1931 metais, L. M. D. svetainėj, 142 Orr St., Pittsburghe.

Taigi visi ir visos malonėkite dalyvauti, nes yra daug gana svarbių reikalų. Taipgi yra pageidaujama, kad 36 kuopos visi nariai dalyvautų ir užsimokėtų mokesčius už 1931 m., nes tą patį vakarą bus ir 36 kp. susirinkimas ir prasidės lygiai 7 val., o Sąryšio 8 val. vakare, taip kad bus galima atlankyti abu susirinkimu vienu vakaru.

Sek. J. Virbickas.

L. M. D. valdyba 1931 metais tapo išrinkta iš sekančių ypatų:

W. Gutasakas, pirmininkas; K. Leliušis, pirm. pagalb.; P. Sliėkas, rašt.; J. Urlikas fin. rašt.; A. Jancevičia, išdinininkas; J. Mikeška ir A. Karėnas, kasos globėjai; A. Zvirblis ir J. Ambrazaitis, kontrolieriai; J. Urbenas ir P. Palkevičia, direktoriai; K. Reziukas, maršalka ir A. Kaulakis gascadoras.

Laikraščius nariams užrašys, kuris tik kokio reikalaus. Taipgi tapo nutarta nupiginti svetainės randa: koncertams, vakarieniems ir šokiams. Kit. reikalai paliko po senovei.

Užuojautos Rezoliucija

Lietuvybės gavitojai Dr.

Jonui Šliupui.

Lietuvių Mokslo Draugija savo metiniame susirinkime, gruodžio 21 diena, 1930 metais, savo svetainėj, 142 Orr Street Pittsburgh, Pa.,

apart kitų reikalų, tapo apsvarstytas ir Dr. J. Šliupo nubaudas Lietuvoje ir vienbalsiai nutarta išreikšti užuojautą.

Nenusimink gerb. Daktare, tėvynėje Lietuvoje už t.dgat kad esi persekiojamas ir baudžiamas už skleidimą apšvietos mūsų brangioje tėvynėje Lietuvoje. Dar ims laiko, kol tikri lietuviai valdys Lietuvą. Nuo Romos ar Maskvos agentų nės ko gero tikėtis, nes jiems apšvieta lietuvių tautoje nerupi.

Rezoliucijos Komisija:

Juozas Virbickas

Petras Pivarunas

Kastantinas Sinkunas.

SO. BOSTON, MASS.

Grasva pavyzdys draugijoms.

Kiekvienoje Amerikos lietuvių kolonijoje turime įvairias pašalpinės, labdarybės bei kitimus reikalams draugijas. Kiekviena iš tų draugijų gyvuoja jau eiles metų ir yra nuveikusios kilnius darbus savitarpinės pašalpos, labdarybės tautos reikaluose. Bet daugelis tų kiltų darbų lieka visuomenėi ir Amerikos lietuvių istorijai nežinomi, nes jie nebūna tinkamai užrekorduoti spausdintose žodžių, ar tai laikraščiuose, ar atskiruose spausdiniuose.

Pavyzdžiui paimekime Sus. Liet. Sv. Kazimiero Draugiją South Bostone, kurioje priklausę įvairių pažiūrų lietuviai. Ši draugija tapo įkorporuota rugsėjo 3 d., 1909 metais. Šiomis dienomis ji atspausdino komplektą parodontų, ką ji nuo sikurimo dienos iki lapkričio 30, 1930 m. yra nuveikus, bucent:

Ligoje pašalpi nariams išmokėjo \$39,315.35.

Pomirtinių mirusių narių šeimoms ir giminėms išmokėjo \$15,925.00.

Lietuvai aukoję (apšvietos reikalams, nukentėjusiems nuo caro šelpti, nepriklausomybės iškovojimui, Klaipėdos atvadavimui etc) \$2,220.15.

Lietuvos Laisvės Paskolos Bonų pirko už \$1,000.00.

Suvalgusiems ir paliegiams nariams bei jų šeimų sušelpimui aukoję \$1,113.62.

Lietuvių Namui (buvusiam labdarybės Dr-jos) dabar Uk. Klubo nuos. aukoję \$466.00.

Vasarinių lietuvių kalbos mok. palaikymui auk. \$237.00.

Sv. Petro lietuvių bažnyčiai aukoję \$195.25.

Draugijos palaikymui ir bendros įvairios smulkios išaidos k. t. mirusiems nariams gėlių pirkimas, automobilių sandmymas, spauda, valdybos algos \$9,995.93.

Viso nuo rugsėjo 3, 1909, iki gruodžio 1, 1930, išmokėjo \$70,432.30.

Iš šių skaitlinių matome, kad šioji draugija, per savo gyvavimo laiką aukso raiėmimis savo vardą įrašė Amerikos lietuvių istorijon. Ji netik gausiai sušelpė ligoje esančius bei duonpelniams mirusius našlaičius, bet sykiu nepamiršo ir savo tėvynės Lietuvos, kurios laisvės atgavimui ir kitiems reikalams paskyrė net \$3,220.15.

Nors ji ir dideles sumas yra išmokėjus, bet visvien stoviant nesugriaujamų pamatų, nes turto turi virš \$15,000.00 ir narių 610 ir nėra abejonės, kad Bostono ir apilinkės lietuvių pamatė šias skaitlines, gruodžio 19 d. išplaukia į

West India (Vakarų Indija) cruise. Kursuos 17 dienų po šiltus kraštus. Griš atgal į New Yorką sausio 5 d. Kiekvienas, ypatingai lietuviams yra didelė garbė važinėti tokiais laivais, kurie plaukia į šiltus kraštus ekskursijoms. Visi keleiviai labai patenkinti. Vyriausias švedų Amerikos Linijos laivuose pažymys—tai stebėtinai švarumas ir mandagijos patarnavimas. Valgė ir gerimo keleiviams daugiau kaip pakankamai.

—K. J. Paulauskas.

Atvažiavo iš Lietuvos

Švedų Amerikos linijos motorlaiviu "Gripsholm" gruodžio 2 d., š. m. iš Lietuvos atvyko sekanti keleiviai, iš Klaipėdos per Gothenburgą.

Bačiutytė Hebronija, tranzitu į Montreal.

Griciunaitė Antanina, tranzitu į Olds, Alta.

Gafanavičiūtė Rifka, tranzitu į Ottawa, Ont.

Burokas Julius į New Yorką.

Sokas Juozas į Boston, Mass.

Visi patenkinti kelione. Turėjo labai linksma ir patogią kelionę, per Švediją. Patsivežė gerų įspūdžių iš Lietuvos. Patartina kiekvienam amerikiečiui atlankyti Lietuvą.

VPM.

PAIEŠKOJIMAS

Šie asmenys gyvena Amerikoje yra ieškomi:

Butkus, Justinas. 1921 metais gyveno Chicagoje.

Čerņauskas, Vincas. Pirmą kartą gyveno New Yorke.

Genzelis, Juozas. Pirmą kartą gyveno New Yorke.

Hausmanai, Albertas ir Adolfas. Gyvenę Chicagoje.

Jaračas, Bronius. Kildes iš Kauno miesto. 1914 m. gyveno St. Louis, Mo. Atsiliepė jo žmona, Ona Jaračauskienė.

Kačiūšis, Baltramiejus. Kildes iš Kelmės val., Raseinių ap. 1925 m. gyveno Rockford, Ill.

Norkus, Stepas. Kildes iš Meškučių vals., Šiaulių apskr. Kadai gyveno Cleveland, O.

Tumėnas, Jurgis. Kildes iš Aluntos valsč., Utenos aps. Atsiliepė jo žmona, Veronika Tumėnienė.

Aukščiau išvardyti asmenys yra prašomi atsiliepti ir kiekvienas kas ką nors apie juos žinotų yra prašomi suteikti žinių. Bent kokia žinia bus brangiai įvertinta.

Lietuvos Konsulatas Room 1904—201 N. Wells St., Chicago, Ill.

Klaipėda-New Yorkas

(violet Gothenburg, Švedija)

Gruodžio 16 d., švedų Amerikos Linijos motorlaiviu "Kungsholm" atvyko sekanti iš Lietuvos keleiviai:

Bryla A. į New Yorką.

Brylas M. į New Yorką.

Šarka P. į New Yorką.

Šarkienė J. į New Yorką.

Bernatavičienė M. į Toronto, Ont.

Bernatavičius J. į Toronto, Ont.

Bernatavičius A. į Toronto, Ont.

Bartosevičius J. į Hartford, Conn.

Gribelis S. į Chicago, Ill.

Macėnas J. į Chicago, Ill.

Šie keleiviai atvažiavo nauju ir labai modernišku motorlaiviu "Kongsholm," kuris gruodžio 19 d. išplaukia į

Per spalio mėn. 37,246 atveivų įleista į S. Valstijas mažiau kaip dvi-trečdalis (13,942) buvo klasifikuoti kaip imigrantai ir liekami, 23,304, nemigrantai. Imigracija per spalio mėn., 1930 m. buvo mažiausia nuo 1919 m.

IMIGRACIJA Į S. VALSTIJAS AŠTRIAI SUMAŽINTA

Vizų statistikos, kurias Valstybės Departamentas ką tik išdavė, parodo, kad aštrus nukirtimas imigracijos į S. Valstijas įvyks kuomet Imigracijos Akto iš 1917 m. apūpinimas "gali tapti visuomeniška sunkenybe" įpajiegingtas, kurį įpajieginimą verčia bedarbės padėtis.

Amerikos konsulinių oficerių raportai net iš 21-os šalių, kurių metinės kvotos pasiekia 148,486, iš visiškos kvotos iš 153,714 parodo, kad 78 nuosimtis vizų neišduota. Tų šalių mėnesinis dešimtas nuosimtis yra 14,846. Iš tų, tik 3,300 vizų buvo išduota per spalio mėnesį, kurį pirmą kartą "visuomeniškos sunkenybės" apūpinimas aštriai pildomas, bet tą sumą jėmė 1,686 vizas išduotas ne-parinktiems atveiviams. Ne-parinktinės vizos nē buvo išduotos atveiviams spalio mėnesį, Čekoslovakijoje, Finlandijoje, Graikijoje, Vengrijoje, Lietuvoje, Portugalijoje ir Lenkijoje.

—K. J. Paulauskas.

Sumažėjimas imigracijos iš nekvotinių šalių yra todėl, kad konsuliniai oficeriai Meksikoj įvedė varžingesnius reikalavimus Meksikoj nuo vasario mėn., 1929 m. ir Kanadoj nuo balandžio mėn., 1930 m. Ir tie raportai del spalio mėn. parodo tolesnį sumažėjimą išduotų vizų tose šalyse. Tik 236 meksikiečiai ir tas jėmė moksleivius, vaikus ir žmonas Amerikos piliečių, kaip ir profesorius, ministerius ir moksleivius, gavo vizas spalio mėn.

Iš Kanados, 1,622 nekvotinės vizos išleistos per tą mėnesį sulyginus su 6,127 vizoms spalio mėn. 1929 m.

—K. J. Paulauskas.

Navatnas Išgydymas

Likau išgydyta per Frank Bushman. Aš manau kiekvienas Sandaros skaitytojas nepraleis neperskaitys šio mano paskelbimo.

Sirgau ilgą laiką su neapsakomu vidurių skausmu ir kojų sutinimu. Buvau pas deugelių gydytojų ir nevienas daktaras negalėjo mane pagydyt. Ko greičiau patarę eiti ant opera-

cijos, tai maniau, kad mano dienos jau ušibaigė.

Dasigirdau apie Frank Bushman; apžiūrėjęs mane ir sakko: "Aš noriu iš egzaminuoti Jusų čevėrykus, viersyt ar ne." Pažiūrėjęs į čevėrykus, pasakė kas man kenkia ir apsiėmė šgydyti į trumpą laiką. Pradėjau jaustis geriau ir dabar esu visiškai sveika; negalio atsidžiaugti atgavusi savo sveikatą.

Ištariu širdingą ačiū.

Su sužeminta pagarba

Frances Dauginienė,

818 W. 35th Pl.,

Chicago, Ill.) Adv(

Old Country Club Brewery

P. BAUMILA, Sav.

Išdirbu visokios rūšies tonikų ir pristatau į visokius parenkimus. Taipgi ant pareikalavimo pristatau ir į kitus miestus.

118 Bay State Road
Telephone 23968
METHUEN, MASS.

Messario
SYRUP OF TAR
su Ekstraktu iš
COD LIVERS

ir
Menthol
Alkoholio 2%
Pirma Pagelba
KOSULIAMS

Paeinantiems nuo
Salčių
ir
Menkesnių Gerklės
Paerzinimų

Paroduoda
MICHAEL MESSAR
Lietuviškoj Vaistynėje
3201 S. Halsted St., Chicago

Ofiso Tel. Park 3491

ADVOKATAI
BARKUS IR ABODEELY

725 SLATER BUILDING
Worcester, Mass.

IGNAS J. BARKUS

101 Sterling St. Maple 4964.
MICHAEL N. ABODEELY
71 Suffolk St. Cedar 6771

101 Sterling St. Maple 4964.
MICHAEL N. ABODEELY
71 Suffolk St. Cedar 6771

101 Sterling St. Maple 4964.
MICHAEL N. ABODEELY
71 Suffolk St. Cedar 6771

101 Sterling St. Maple 4964.
MICHAEL N. ABODEELY
71 Suffolk St. Cedar 6771

101 Sterling St. Maple 4964.
MICHAEL N. ABODEELY
71 Suffolk St. Cedar 6771

101 Sterling St. Maple 4964.
MICHAEL N. ABODEELY
71 Suffolk St. Cedar 6771

101 Sterling St. Maple 4964.
MICHAEL N. ABODEELY
71 Suffolk St. Cedar 6771

101 Sterling St. Maple 4964.
MICHAEL N. ABODEELY
71 Suffolk St. Cedar 6771

101 Sterling St. Maple 4964.
MICHAEL N. ABODEELY
71 Suffolk St. Cedar 6771

101 Sterling St. Maple 4964.
MICHAEL N. ABODEELY
71 Suffolk St. Cedar 6771

101 Sterling St. Maple 4964.
MICHAEL N. ABODEELY
71 Suffolk St. Cedar 6771

101 Sterling St. Maple 4964.
MICHAEL N. ABODEELY
71 Suffolk St. Cedar 6771

101 Sterling St. Maple 4964.
MICHAEL N. ABODEELY
71 Suffolk St. Cedar 6771

101 Sterling St. Maple 4964.
MICHAEL N. ABODEELY
71 Suffolk St. Cedar 6771

101 Sterling St. Maple 4964.
MICHAEL N. ABODEELY
71 Suffolk St. Cedar 6771

101 Sterling St. Maple 4964.
MICHAEL N. ABODEELY
71 Suffolk St. Cedar 6771

101 Sterling St. Maple 4964.
MICHAEL N. ABODEELY
71 Suffolk St. Cedar 6771

101 Sterling St. Maple 4964.
MICHAEL N. ABODEELY
71 Suffolk St. Cedar 6771

101 Sterling St. Maple 4964.
MICHAEL N. ABODEELY
71 Suffolk St. Cedar 6771

101 Sterling St. Maple 4964.
MICHAEL N. ABODEELY
71 Suffolk St. Cedar 6771

101 Sterling St. Maple 4964.
MICHAEL N. ABODEELY
71 Suffolk St. Cedar 6771

101 Sterling St. Maple 4964.
MICHAEL N. ABODEELY
71 Suffolk St. Cedar 6771

101 Sterling St. Maple 4964.
MICHAEL N. ABODEELY
71 Suffolk St. Cedar 6771

101 Sterling St. Maple 4964.
MICHAEL N. ABODEELY
71 Suffolk St. Cedar 6771

101 Sterling St. Maple 4964.
MICHAEL N. ABODEELY
71 Suffolk St. Cedar 6771

101 Sterling St. Maple 4964.
MICHAEL N. ABODEELY
71 Suffolk St. Cedar 6771

101 Sterling St. Maple 4964.
MICHAEL N. ABODEELY
71 Suffolk St. Cedar 6771

101 Sterling St. Maple 4964.
MICHAEL N. ABODEELY
71 Suffolk St. Cedar 6771

E. SIDLAUSKO

APTIEKA

Kurioje galima gauti visokių gyduolių ir įvairių šaknų.

Reikale kreipkitės:
373 BROADWAY
SO. BOSTON, MASS.

BRONIS KONTRIM

Lietuviškas Constable, Real Estate, Insurance Broker ir Justice of the peace.
120 Marine Road, So. Boston, Mass.
Tel. So. Boston 2483 — W.

Tel. S. B. 1654 W

DR. R. CHERNIAK

Dentistas

Visas darbas garantotas už prienamią kainą
392 BROADWAY
Tarp E ir F st. S. Boston, Mass.
Valandos nuo 9:30 ryto iki 9 p.

392 BROADWAY
Tarp E ir F st. S. Boston, Mass.
Valandos nuo 9:30 ryto iki 9 p.

NADAS RASTENIS

ADVOKATAS

700 West Lombard Street
BALTIMORE MD.

Telefonai:
Buto: Gilmor 0361
Ofiso: Calveit 5896

700 West Lombard Street
BALTIMORE MD.

700 West Lombard Street
BALTIMORE MD.

700 West Lombard Street
BALTIMORE MD.

700 West Lombard Street
BALTIMORE MD.

700 West Lombard Street
BALTIMORE MD.

700 West Lombard Street
BALTIMORE MD.

700 West Lombard Street
BALTIMORE MD.

700 West Lombard Street
BALTIMORE MD.

700 West Lombard Street
BALTIMORE MD.

700 West Lombard Street
BALTIMORE MD.

700 West Lombard Street
BALTIMORE MD.

700 West Lombard Street
BALTIMORE MD.

700 West Lombard Street
BALTIMORE MD.

700 West Lombard Street
BALTIMORE MD.

700 West Lombard Street
BALTIMORE MD.

700 West Lombard Street
BALTIMORE MD.

700 West Lombard Street
BALTIMORE MD.

700 West Lombard Street
BALTIMORE MD.

700 West Lombard Street
BALTIMORE MD.

700 West Lombard Street
BALTIMORE MD.

700 West Lombard Street
BALTIMORE MD.

700 West Lombard Street
BALTIMORE MD.

700 West Lombard Street
BALTIMORE MD.

700 West Lombard Street
BALTIMORE MD.

700 West Lombard Street
BALTIMORE MD.

700 West Lombard Street
BALTIMORE MD.

700 West Lombard Street
BALTIMORE MD.

700 West Lombard Street
BALTIMORE MD.

CHICAGOJE

Pastatykim Prieglaudos Namą

Sandaros 77 kuopa laikė savo mėnesinį susirinkimą, kuriame apart kitų reikalų tapo išrinkta nauja kuopos valdyba iš šių tėvynainių: pirmininkas, D. Pivorusas; vice-pirmininkas, St. Valskis; rašt., J. T. Puleikis; izdininku ir organizatoriumi, J. Vaišvila; korespondentu, J. H. Puida. Zinant iš praėjusių šių žmonių darbštumą, jau galima iškalno sakyti, kad kuopa galės gerokai paaukti ir sustiprėti narais.

Apkalbėjus abelus kuopos reikalus, buvo plačiai kalbėtasi ir apie lietuvių ateitį Amerikoje ir apie Sandaros užbrizgusią apšvietos ir labdarybės darbą ir lietuvištos palaikymą Amerikoje. Po plataus pasikalbėjimo prieita prie išvados, kad Sandaros Centras ir kuopos pradėtų daugiau darbuotis palaikymui lietuvių tautai.

Kadangi mes lietuvių neturime jokios tautiškos institucijos, kurioje mes galėtume priglauti savo jaunimą, našlaičius bei senelius, kaip kad kitos tautos turi. Tiesa, mes turime dvi dideles organizacijas, kaip ALTS ir SLA., kurios nors ir turi pasibriežę kultūros bei labdarybės principus, bet tuom tarpu yra mažai dirbama. Toks mūsų apsilėidimas stumia mūsų jaunimą į svetimųjų globą. Kitos Amerikoje tautos stengiasi kiek galėdamos palaikyti savo jaunimą prieš savęs ir pratina juos iš mažens prieš savo tėvų kalbos. Taipgi turi našlaičiams bei seneliams prieglaudas.

Mūsų jaunimas tankiai mus klausia, ką mes turime jiems gero tautystės palaikymui čia Amerikoje. Jie sako: "Jūs pastatėte bažnyčių už milijonus dolerių ir pristatėte už šimtus tukstančių kitokių įstaigų ir atidavėte užrašėte kitiems, bet sau ir mums nieko!"

Girdint tokius išmetinėjimus čia augusios jaunuomenės, matant žunancius našlaičius ir vargant senelius; Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros 77 kuopa savo priešmetiniame susirinkime padarė sekantį tarimą: kreiptis į Sandaros Centrą, visas Sandaros ir SLA. ir lietuviškas draugijas bei klubus, kad būtų pradėta rūpintis įsteigimui našlaičiams ir seneliams prieglaudos namas. Mes priskaitome apie vieną milijoną lietuvių Amerikoje ir jeigu mes tik dėtume po vieną dolerį, jau galėtume netik našlaičiams pastatyti namą, bet įsteigti dangišką rojų, ir nei vienas iš mus nepavargtume ir nebūtume biednesni, o pažiu-rėkime kiek tai turėtume naudos. Tuomet, matydami mūsų labdarybės darbą, ir mūsų jaunimas nesišalintų nuo mus, bet dar prigelbėtų mums.

Sandaroje šis prakilnus labdarybės darbas jau buvo gvil-denamas nekartą, ir jis randa pritarimo ir kaip tik mes pradėsime konstruktyvį darbą, beabejo atsiras ir daugiau naujų pajėgų šiam prakilniam užmanymui, ir prigelbės, tik reikia padaryti gera pradžia.

Taigi gerb. pagalvokime, ar nelaiikas pradėti? Prieglaudos steigimas yra būtinas ir neatidėliotinas reikalas.

—Jonas Puida.

Taut. katalikų parapijos vargai

Klebonas su tikinčiais teisme.
Penktadienio ryte, sausio 2 dieną policijos stoty buvo nagrinėjama tautiško katalikų klebono Linkaus byla su savo parapijonais.

Bažnytinis komitetas nusitarė išmesti kun. Linkų, tačiau tas nenori kraustytis jausdamas vyskupo paskirtu ir nepriklausančiu nuo žmonių. Išimtas varantas ir kunigą suareštavo. Uždėjęs "bandą" kunigas pasiūso savo ir iš savo puses areštavo bažnytinį komitetą, kuris turėjo išbuti keletą valandų policijos stoty iki 75 dol. jų neišleido gatvėn.

Teisėjas, emęs šią bylą nagrinėti, nesurado galų ir viską atidėjo pabaigai sausio mėnesio.

Sunku yra su žemiskais dalykais, bet ne lengviau ir su dangaus. —Parapijonas.

SLA. 36 kp susirinkimas

Ivyksta trečiadieny sausio 7 d. Tik jau naujus metus pradėjime skaitlingai dalyvaudami savo kuopos mitinge. Juk tai metinis susirinkimas, kuriame bus išstisa virtinė raportų-raportėlių; keleriopų rinkimų. Gal ne vienam skaitančiam šiuos žodžius teks įsikinkyti kokion nors komisijon. Apart to, girdėjau, kuopa rengia savo vakarušką. Daugelis narių taipgi dalyvaus bendrame SLA. 6-to apskrčio vakare. Šiame šeštadieny sausio 10 d. Lietuvių Auditorijoje.

Atrodo, jog bent šiai kuopai nebus bedarbės. —Narys.

BRIGHTON PARK

Bolševikų manevrai.
Pirmiaus čionais gyvavo S. L.A. 176 kp. Komunistams varant savo kromelio propagandą, kuopa atplėsta nuo centro ir buvusieji nariai klaidžioja nežinodami kur glaustis. Štai tikras atsitikimas: 3 mėnesiai atgal, viršminėtos kuopos narys (pavardės neminėsiu, kad žmogui nepadarius nesmagumų kritiskam padėjime) ištiko nelaimė dirbtuvėje — geležies skeveldra sužeidė akį. Jis buvo ligoninėj ir namuose sirgo. Šiame laike jam buvo reikalinga pagalba ir reikalavo iš buvusios kuopos pašalpos. Bet tie atsako, "kaip pabaigsi sirgti, tada visus kartu užmožėsime ir nereikia ne blankų ir daktaro paliudijimo, nes tai buržujų išmisalai visai nereikalingi. Mat raudoni komisarai ir nutarė į centrą pinigų nesųsti, o iš narių mėnesines mokeskis išrinkti. Kuomet narį patiko nelaimė, tai jie tikta žada jam atmokėti ir bovina kaip mažą vaiką žadėjimais. Tai mat kiek žmogus laimėjo klausydamas bolševikų gražiai skambančių kalbų. —B. S.

SOUTH ENGLEWOOD

Jaunimo Dailės choras pradeda pamokas

Gana ilgai atostogavęs dėl to kad tėvai nesugebėjo išrinkti naujo komiteto. Jaunimo Dailės choras šiame antradieny vėl pradės lavintis. Vadovaus jam kaip ir pirmiau p. C. Gaubis. Šis choras yra remiamas vietinės SLA. 357 kp. ir peritais metais turėjo nemažai narių.

Naujų Metų sulauktuvių vakaras

Vietos Sandaros 77 kuopa turėjo Naujų Metų sulauktuvių vakarėlį, kuris puikiai pavyko. Svečių susirinko gan skaitlingas būrelis ir todėl vakaras buvo gyvas ir dalyvavusieji, beabejo, liko pilnai patenkintais.

Jau įėjus į salę gavau gero įspūdžio, nes vidury salės stovėjo puikiai papuosta. Kalėdų eglaitė, apie kurią ratu jaunieji ir senesni linksmiai šoko prie geros orkestros.

Sulaukus 12-tos valandos, p. Pivarunas visus svečius apdalinio kepurėmis ir birbynėmis, kas sudarė pakankamai triukšmą. Reiškia, visi džiaugėsi sulaukę Naujų Metų ir vieni kitus sveikino su Naujais Metais ir nauja laimė.

Praėjus triukšmingai valandai, dar traukėsi linksmų šokių. —J. P.

TOWN OF LAKE

Delei J. Vaišvilos neišrinkimo Tavorščių "Vilnis" džiaugsmingai paskelbė, kad "fašistuojantis" p. J. Vaišvila nebeišrinktas Unity Kliubo pirbininku. Iš viso jų rašto matyt, kad šį įvykį jie norėtų pažymėti kaip savo laimėjimą.

"Matai, mes priešinomės ir J. Vaišvilą prašalintas." Tačiau dalykas visai kitaip

stovi. J. Vaišvila patsai nelabai norėjo kandidatuoti, kadangi jis per daug užimtas kitais svarbiais darbais. Pirmininko vieta atiteko tik jaunam bolševikų draugui, bet p. J. Vaišvilos tikram broliui. Tai taip stovi dalykai.

Unity Klubas turi apie 700 narių ir nuosavą namą. —Tautlekielis.

"Ant vagies kepurė dega"

Bet ar "Tėvynės" redaktorius yra tuokiu?

Tulas "Naujienu" pastabų rašytojas paduoda tokį savo filosofavimą:

"Viename burelyje žmonių buvo žinoma, kad jų tarpe vienas yra vagis. Bet niekas negalėjo pasakyti, kuris iš jų yra vagis. Susirinkusių tarpe atsirado viešas gūdruoelis, kurs umai suriko: "Ant vagies kepurė dega!" Vagis griebė už kepurės ir tuo budu išdavė pats save.

"Visai panašiai atsitiko su SLA. viršinininkais. Kuomet "Naujienu" pasakė, kad Susivienijime esama vortinklių, tai "Tėvynės" redaktorius tuoj šoko ginti Pildomąją Tarybą."

Jau dabar padaryti išvadą iš to, kas čia pasakyta, tai išmėti kaip savo laimėjimą. "Matai, mes priešinomės ir J. Vaišvilą prašalintas." kepurės ir išsivadė vagimis esant. Tai visgi naujas, įdomus dalykas.

Jeigu asmuo gina kita, tai dar nereiškia, kad jis patį būtų kaltu. Tuomet visi advokatai atsidurtų ten kur mes visi nepageidaujame būti. —Kuprius.

SLA. metiniam vakarui gaminami skanūs užkandžiai

Susivienijimas skaitomas didžiausia Amerikos lietuvių organizacija. Vienoj Chicagoj randas keliolika šimtų narių, susispietusių įvairiose kuopose. Todėl ir visi mūsų parengimai turėtų būti pasekmingi ne tik atsilankusių skaičium, bet taipgi programos puikumu ir vaišių turtingumu.

Ateinančiam šeštadieniui, sausio 10 d. rengiama atsakanti vakarienė, laike kurios skaniai pavalgysim ir užgirsim porą trumpų prakalbėlių apie savo organizaciją. Apie šokius ir dainininkus bei muzikus čia nekalbėsiu. P. V.

CICERO, ILL.

Iš mūsų padangės.

Antradienio vakare pripuola SLA. 194 kp susirinkimas, bet jo jau nebebus, nes Maskvos garbintojai taip toli nuvažiovo, kad Centras turėjo suspenduoti visą SLA. 194 kp. su visais "gabais" jos viršinininkais, kurie mokesnius iš narių ko-

Smarkus susirėmimas tarp fašistų ir komunistų, 3 nukauti.

BERLYNAS, sausio 1. — Pranešama, kad Naujų Metų dienoj Berlyne įvyko smarkus susirėmimas tarpe komunistų ir fašistų, kuriame krito 2 komunistai. Stuttgarde komunistai nukovė vieną fašistą. Mat pastaru laiku kaip fašistai taip ir komunistai jaučiasi stiprus ir todėl atkartotinai pe-asi tarpe savęs.

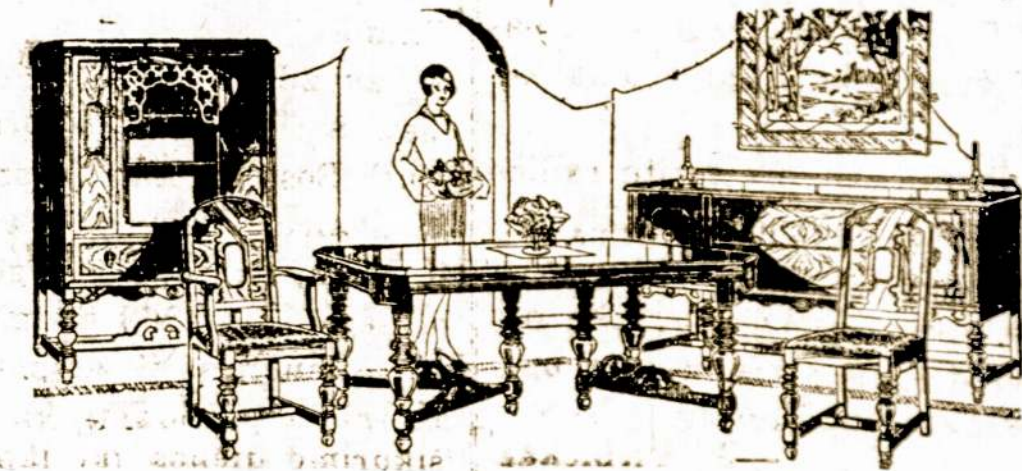
Peoples Furniture Kompanijos Krautuvesė

Didis Išpardavimas

Rakandų ir Visokių Namam Reikmenų

Kainos sumažintos nuo 30 iki 60 nuošimčių Pradėkime NAUJUS METUS Taupydami!

Dabar yra geriausia proga įsigyti geras prekes iš atsakomųjų krautuvių už mažiau kaip pusę kainos.

- \$100.00 Vertės gražus spalvuoti Jacquard 3-ju šmotų seklyčiom setai po \$49.00
- \$ 75.00 Vertės riešuto medžio baigimo 7 šmotų valgomo kambario setai po \$33.00
- \$125.00 Vertės 2-ju arba 3-ju šmotų Mohair setai, dailus ir tvirtai padaryti po \$68.00
- \$ 95.00 Vertės riešuto medžio 3 šm. miegamo kamb. setai, kamoda, šiforetas ir lova .. \$50.00
- \$200.00 Vertės puikiais Frieze, Mohair ir Antique velvet seklyčiom setai po \$95.00
- \$150.00 Vertės puikiais ir dailiais 7 šmotų valgomo kambario setai po \$77.50
- \$180.00 Vertės aukštos rūšies miegamo kambario setai, lova, šeforetas ir kamoda už \$90.00
- \$ 40.00 Vertės puikus velvet arba Axminster 9x12 didžio kaurai pasiskyrimas po .. \$19.50
- \$ 60.00 Vertės gražus pilnai porceliuoti atsakomųjų išdirbysčių gesiniai pečiai po \$29.50
- \$ 10.00 Vertės labai dailaus piešimo felt-base kaurai, pasirinkimas po \$5.50

Puikus Radio ir Pijanai taipgi parsiduoda už labai nupigintą kainą

LENGVUS IŠMOKEJIMAI SUTEIKIAMI VISIEMS PAGAL NORĄ IR ISGALE

Ieškodami tikrų bargenų, visuomet rasite PEOPLES KRAUTUVESĖ, ir busite pilnai patenkinti, nes čia parduodamos visos prekės yra pilnai užtikrintos.

4177-83 ARCHER AVE. COR. RICHMOND ST. 2536-40 W. 63RD ST. COR. MAPLEWOOD AV. HEMLOCK 8100

Ši Vieta Rezervuota

Visų SLA. 6-to Apskrčio Kuopų Chicagoj

Metinei Vakarienei

Subatoj

Sausio-Jan. 10

1931

Liet. Auditorijoje

3133 South Halsted Street

Ižanga \$1.00

Pradžia 8 v. v.

Chicagoje

Sandaros Koncertas

Kaip jau visiems yra žinoma, Vasario 15 d., 1931 m. įvyksta Sandaros metinis Koncertas, kuriame bus apvaikšiojama Lietuvos Nepriklausomybė. Kiekvieno Sandariečio pareiga yra pasidaruoti šiam mum prakilnam tikslui; pasidarykim pasidėjimui ant ateinančių metų, kad kiekvienas paėmęs keletą bilietų parduos savo draugams ir garsins šį koncertą, idant Rengimo Komisija galėtų didžiuotis Sandariečių parama. Programos bus turiningas ir įvairus, artistinės spēkos bus vėliaus paskelbtos. Todel, visi prie darbo.

—M. R.

NORTH SIDE

Bijunelio vakaras ir "Gėlių Daržas."

Pereitam sekmadienį teko užkliuti šioj apeliokėjį Bijunelio parengimą gražoj Crystal Hall. Vaikučiai, ponios A. Steponavičienės vadovaujami turėjo surengę programą iš danų ir muzikos.

Pirmutinės programoj buvo dvi mergaitės — Wauneta ir Violeta Kaulinai, kurios skambino piano dueta. Vėliau Violet grojo smuika gana sunkius gal truputį ir persunkius veikalukus. Šiaip, išlavinimas neblogas.

Albinas Smalelis, tas jaunas aktorius ir kalbėtojas deklamavo. Publikai jis patiko.

Savotiškų gabumų turi Julia Milakniūtė, jauna dainininkė.

Mergaičių trio iš Onos Valulis, Stella Zilius ir Elenore Striupas vykusiai padainavo dvi daineles.

Pabaigoj pats svarbiausias "Gėlių Daržas" su daugybe gyvųjų gėlių. Veikalukas pastatytas atsakančiai ir dalyviai pilnai prirengti. Tik kairiosiose vietose dainos nebuvo visai aiškios; gal dėl tokio amžiaus ir persunkios. Bet už tai tvarka pavyzdngia.

"Bijunelis" turi apie 40 narių ir matyt gerai gyvuoja. Reikia atiduoti kreditas tėkoves. Butų galima daugiau parašyti, bet šį sykį užteks.

—Buvęs.

Juozas Giraičio mirtį apgailestauja visi Chicago lietuviai

Amerikiečių spauda sujudo dėl girtų automobilistų. Šeštadienio naktį, prieš pat naujus metus girtas automobilistas Maurice M. Dwyer įvažiavo į grupę laukančių gatvėkario žmonių ir tris jų užmušė vietoj, o ketvirtą sunkiai sužeidė. Užmuštųjų tarpe rados ir visiems gerai žinomas veikėjas p. Juozas Giraitis, gyvenęs 2536 W. 68th St. Kitas užmuštas lietuvis yra Svirnickas, taipgi iš Marquette Parko apeliokės. Trečio žuvusio tautybė dar neišaiškinta.

J. Giraitis jau nebegyvas buvo nugalėtas šv. Kryžiaus ligoninė. Į trumpą laiką atvyko velionės žmona Paulina Giraitienė, buv. SLA. 208 kp. pirmininkė, paskiau adv. F. Bradchulis, Aleks. Micevičius, Dr. K. Drangelis ir keletas kitų, kurie spėjo gauti šią liudną žinią. Sekančią naujų metų dieną, beveik visi Chicago lietuviai vien tik ir kalbėjo apie šį griaudenantį įvykį.

Dreiveris buvęs girtas. I'rmutinis pasiekęs nelaimės

vieta policmonas tikrina, jog užmušėjas draiveris buvęs girtas ir puolęs mustis su šale stovinčiais. Policijos stoty jis atsisakė kalbėti iki nepasimatys su savo advokatu. Jis dirba City Hall ir matyt, yra savo rūšies politikierius. Didieji Chicago dienraščiai sujudo dėl minėto įvykio. Matyt bus daromi platus tyrinėjimai ir prasikaltėliams teks atsakyti, neatsižvelgiant į jų politinį stovį.

Velionės J. Giraičio laidotuvės žada buti šeštadienį, dalyvaujant tur but tukstantiniai miniai.

P-as S. Grišius SLA. Pildomosios Tarybos igaliotinis

P-lė P. Jurkeliūtė laišku pranešė, jog p. S. Grišius tapo paskirtas centro organizatori Chicago apeliokėj.

Linkime kuogeriausijų pakėmių. —Rep.

Dvi draugijos rengias stoti SLA.

Savo priešmetiniuose susirinkimuose dvi žymios South Englewood kolonijoj draugijos — Tėvynės Lietuvos Mylėtojų ir Sv. Augustino draugija irrinko komisiją tartis dėl pridėjimo prie SLA.

Seredos vakare, gruodžio 11 dieną komisijos nariai p. J. Janulis, p. J. Činikas ir p. Valionis atvyko pas SLA. 6-to pskričio organizatorių, p. M. Vaidylą pasiteirauti apie įsijimo formalumus ir patį LA. Gavę užtikrinimą, kad LA. išdas yra tvarkoj ir joks avojus šiai organizacijai nerėšia, komisijos nariai raportuos visą dalyką draugijų susirinkime, kuris įvyks šiam šėdadienį, sausio 3 dieną.

Tėvynės Lietuvos Mylėtojų draugija turi apie 70 narių ir 1,000 dolerių izde, Sv. Augustino irgi tiek pat. Prisidėjus prie SLA, nariai butų daugeresnėj padėty negu ligšioliai. Kaip galutinai išeis pranešų vėliau. —Narys.

Daktarams Žinotina

Priešmetiniame susirinkime Amerikos Lietuvių Daktarų Draugijos, kuris atsibuvo gruodžio 26 d., 1930 m. tarp daugel paduotų ant stalo išsprenlimui klausimų, kurie didžiuoj ir išspresta. Išėilės priea ir rie rinkimų 1931 metams naujos valdybos.

Išrinkta slaptu balsavimu: Dr. M. T. Strikulis, M. D., prezidentas.

Dr. G. J. Blozis, D.D.S., vice-prezidentas.
Dr. C. K. Kliauga, D.D.S., izdininkas.
Dr. A. L. Graičunas, M. M., sekretorius.

Pabaigoj sausio mėn., 1931 m. atsibus inauguracija naujos valdybos ir draugiška vakariėnė; vėliaus bus skaitomi referatai:

Dr. A. L. Davidonis.
Dr. G. I. Blozis,
Dr. M. T. Striko,
Dr. B. J. Rooth,
Dr. P. Z. Zalatoris,
Dr. V. I. Naryauskas.

Diskusantai kiekvienam referatui bus savo laiku paskirti ir paskelbti; taip lyginai ir referatų tema.

Dr. A. L. Graičunas, Sekretorius.

RADIO VALANDA

Kaip paprastai, taip ir pereitą pirmadienio vakarą teko išgirsti lietuvišką programą per Radio, kuris yra teikiamas lietuvių rakandų krautuvės, rupesnių vienos didžiausios Peoples Furniture Kompanijos. Programos buvo labai puikus ir yra begalo malonu klausytis.

Taipgi teko sužinoti, kad sekanti pirmadienio vakarą taip pat bus puikus programos iš stoties WHFC, nuo 7 iki 8 val. vakare. Taigi turintieji radijus, nepamirškite užsukti ant virš parinėtos stoties.

BURNSIDE, ILL.

Bolševikų gudrybės

Čia randasi pašalpinė draugija, Sv. Jono Krikštytojo, kuri turi keletą šimtų dolerių savo izde, tai vietos komunistėliai jau laižosi kaip katinai prie ašinių.

Pusmetiniame susirinkime jie pasiūlė, kad Sv. Jono Krikštytojo draugija susivienytų su Apšvietos ir Dailės draugija. Nariai nujausdami komunistų planus, jųj pasulyumą atmetė. Bet ateina metinis draugijos susirinkimas ir jie vėl bandys ateiti su tuom pačią planu. Mat jų planas yra, kad suvienyti šias dvi draugijas ir gavus pinigų panaudoti juos SLA. ardymui. Tačiau yra abejotina, kad jiems tas pasisektų, nes virš minėtos draugijos nariai gerai supranta bolševikų žabangus ir nesiduos juos prigauti.

P-lė Akelaitytė Chicagoj

Šiomis dienomis Chicagoje lankosi Pittsburghietė p-lė A. Akelaitytė. Jos atsilankymas Chicagoje, gal kaip kam buvo naujačiamas, bet daugeliui

tai "big surprise." Bet kaip fen nebūtų, visgi jos vizitas vietos "nekaltų" bernelių organizacijoj sudarė netik malonumą, bet pasėjo ir pavdo jųj tarpe. Mat "nekaltųjų" yra tokia taktika, kad kuomet tik graži panelė atvažiuoja iš kitur, tai jie ir pradeda tirpti kaip ledas prie krosnės. Gailla tų vargšų, bet tai tik vienintelis budas juos padaryti žmonėmis pilnoj to žodžio prasmėje.

P-lė Akelaitytė yra apsisotus pas savo draugus pp. Žiurius, ir, rodos, sekmadienio rytą ji vyksta atgal į Pittsburghą, prie savo užsiėmimo, kaip mokytoja.

Vienas iš "Nekaltųjų."

Tel.: Virginia 2448
Archer Ave. Bird Store
Parduodame Kanarkas, Papugas, Įvairius Paukščius, Importuotas Klėtkas, Šilų, Kraštų Žuvis, Stiklinius Žuvis Indus, Sunis ir Kitus Naminius Gyvuliukus.
John F. Kalkė, Savininkas.
4123 Archer Ave., CHICAGO, ILL.

Krautuvė Pardavimui
Taipgi tinkama mažom išdėbystėm. Gyvenami kambariai užpakalij. Prieinama nuoma. Kreipkitės adresu.
2918 South Canal Street

Phone Boulevard 2035
"Sveikinkit su Gėlėmis"
Urba Flower Shoppe
Skintos Gėlės, Augalai, Vestuvėms Bukietai.
Specializuojame laidotuvėms Gėlėmis.
3324 So. Auburn Ave.

LOVEIKIS Kvietkininkas
NUSKINTOS KVIETKOS
Pristatome į visas miesto dalis Vestuvėms, Bankietams ir Pagrabams Vainikai.
3316 S. Halsted St., Chicago
Phone Boulevard 7314

Tel. Yards 1829
DR. G. SERNER
LIETUVIS AKIU SPECIALISTAS
Ofisas ir Akinių Dirbtuvė 756 West 35th St. kampas Halsted St.
Valandos nuo 10—4, nuo 6 iki 8 Nedėliomis nuo 10 iki 12.

Phone Yards 5423
J. W. ZACHAREWICZ
Real Estate, Insurance and Loans
903 West 33rd Street CHICAGO, ILL.

Universal Restaurant
Škanus Valgymai Kepta Vėštena
750 W. 31st St.
Netoli Halsted Street A. A. NORKUS Sav.

Simpatiškas — Mandagus — Geresnis už kitų Patarnavimas
J. F. Eudeikis Komp.
PAGRABŲ VEDEJAI
Didysis Ofisas
4605-07 S. Hermitage Ave.
Tel. Yards 1741 ir 1742
SKYRIUS
4447 South Fairfield Avenue
Tel. Lafayette 0727
SKYRIUS
1410 S. 49th Ct., Cicero, Ill.
Tel. Cicero 3794
SKYRIUS
3201 Auburn Avenue
Tel. Boulevard 3201

GRABORIAI

J. PAWLOWICZ, A. L. J. F. RADZIUS
Pigiausias Lietuvis Graborius Chicagoje

Laidotuvėse patarnauja geriausia, ir pigiau negu kiti: todel kad jis priklauso prie grabų išdėbystės.
Ofisas: 668 West 18th Street, Telephone Canal 6174
Skyrius: 3238 So. Halsted St., Telephone Victory 4088

Tel. Yards 1138
Stanley P. Mažeika
LIETUVIS GRABORIUS
Automobilius galima gauti visokiems reikalams.
3319 Auburn Av. Chicago

Phone Boulevard 5203
I. J. ZOLP
Graborius
Privatiškas Ambulansas. Automobilių patarnavimas visokiuose reikaluose dieną ir naktį
1646 West 46th Street Chicago, Ill.

Tel. Commodore 1270
W. ADAMOVIČIA
LIETUVIS GRABORIUS
Pirmos Klasės Balsamuotojas ir Pigiausias Graborius viso Chicagoj. Patarnauja dieną ir naktį.

S. D. LACHAVICZ
LIETUVIS GRABORIUS IR BALSAMUOTOJAS
Patarnauja laidotuvėse kuopigiausial. Reikale mieldžiū atsiskaityti, o mano darbu busite užganėdinti.
2314 West 23rd Place
Tel. Roosevelt 2515 ir 2516
SKYRIUS:
1439 So. 49th Court, Cicero, Ill.
Telephone Cicero 5927

J. LULEVIČIUS
Graborius ir Balsamuotojas
3103 So. Halsted St. Chicago
Telephone Victory 1115

ADVOKATAI
A. A. ŠLAKIS
ADVOKATAS
Ofisas vidurmiesty Room 1502
CHICAGO TEMPLE BLDG.
77 West Washington Street
Corner Washington and Clark Sts.
Ofiso Tel. Central 2978
Namų Tel. Hyde Park 3395

Phone Franklin 2460
LEONAS S. MIKELONIS
ADVOKATAS
10 South LaSalle Street
Vakarais nuo 6 iki 9 valandai
3315 South Halsted Street
Telephone Boulevard 3697

JOSEPH J. GRISH
ADVOKATAS
4631 So. Ashland Ave. 2nd fl.
Tel. Boulevard 2800
Residencija
6515 So. Rockwell Street
Telef. Republic 9723

A. A. OLIS
ADVOKATAS
11 So. LaSalle St., Room 2001
Telephone Randolph 0381—0332
Val.: nuo 9 ryto iki 6 v. vak.
3241 South Halsted Street
Telephone Victory 0562
7—9 v. vak. apart Panedėlio ir Pėtnyčios

ADVOKATAI

K. GUGIS
ADVOKATAS
MIESTO OFISAS
127 N. Dearborn St., Room 1111
Telefonas Central 4411
Valandos: nuo 9 ryto iki 4 po pietų
GYVENIMO VIETA
3323 So. Halsted St.
Tel. Boulevard 1210
Val.: nuo 6 iki 8 val. kiekviėna vakarą, išskyrus ketvergą.
Nedėliomis nuo 9 iki 12 v. ryto

John Kuchinskias
LIETUVIS ADVOKATAS
2221 West 22nd Street
Arti Leavitt Street
Telefonas Canal 2552
Valandos: nuo 9 ryto iki 8 vakare, Seredoj ir Pėtnyčioj nuo 9 iki 6 vak.

DAKTARAI
Telefonas Boulevard 9635
Dr. P. Ovitsky
DENTISTAS
4729 So. Ashland Avenue
Netoli 47tos gatvės
Ofiso Valandos:
9:30 iki 12:00 ryte
2:00 iki 5:00 po pietų
7:00 iki 9:00 vakare.

Telefonas Grovehill 3262
DR. A. G. RAKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2433 W. Marquette Road
Ofiso Valandos:
Nuo 9—12 val. ryto. Nuo 2—5 val. ir nuo 7—9 val. vakare.
Seredomis nuo 9—12 val. ryto. Nedėliomis pagal sutartį.

Dr. J. J. Kowarskas
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2403 West 63rd St., Suite 3.
Phone Prospect 1028
Rez. 2359 So. Leavitt Street
Phone Canal 2330
Ofiso val.: 2 iki 4 ir 7 iki 9. Nedėliomis pagal sutartį

A. L. Davidonis, M.D.
4910 S. Michigan Ave.
Tel. Kenwood 5107
VALANDOS:
nuo 9 iki 11 valandai ryte;
nuo 6 iki 8 valandai vakare
apart šventadienio ir ketvirtadienio.

DR. J. A. PAUKŠTYS
DENTISTAS—X-RAY
Valandos: nuo 9 ryto iki 9 vakaro
Nedėliomis pagal sutartį.
Telefonai:
Ofiso—Lafayette 5820
Namų—Grovehill 2940
4,93 Archer Ave. Chicago, Ill.

DR. C. Z. VEZELIS
DENTISTAS
1545 West 47th Street
Skersai gatvės nuo Peoples Bank, virš Restaurant
Arti Ashland Ave.
CHICAGO, ILL.
Office Boulevard 7042

Tel. Victory 3687
DR. J. P. POŠKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofisas 3133 South Halsted Street
Valandos:
Nuo 9 iki 12 ryto ir nuo 7 iki 9 v. v., apart antradienio ir šėdadienio.
Res.: 6504 South Artesian Avenue
Phone Hemlock 2374
Valandos: nuo 3 iki 6 po pietų, antrad. ir šėd. nuo 3 iki 9 v. v.

Phone Pullman 8484
DR. J. ETERNO
PHYSICIAN AND SURGEON
Office Hours: 8 to 9 A. M.
1 to 3; 6 to 8 P. M.
Sunday 9 to 11 A. M.
240 E. 115th St. Chicago, Ill.

Phone Boulevard 1401
DR. V. A. ŠIMKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3343 So. Halsted St.
Valandos:
Nuo 2 iki 4 P. M. nuo 7 iki 9 P. M.
Nedėlioj nuo 10 iki 12 A. M.

Phone Victory 2514
DR. A. J. ZIMONTAS
SENIAUSIAS LIETUVIS DENTISTAS
3252 South Halsted Street

Phone Canal 2118
Ofiso valandos nuo 6 iki 8 v. vak.
DR. A. L. YUSKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1900 So. Halsted Street
Residencija:
4193 Archer Avenue
Valandos: nuo 2 iki 4 po pietų.
Norintieji matyti prieš piet, pasaukite telefonu
Phone Lafayette 0098

Phone Canal 6222
DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 West 22nd Street (Cor. Leavitt St.)
Val.: nuo 1 iki 3 ir nuo 7 iki 8 v. v. Nedėliomis nuo 10 iki 12 rytą.
Rez.: 6640 S. Maplewood Ave. Tel. Republic 7868

DR. P. Z. ZALATORIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofiso Valandos:
10:30 iki 12 v. rytals
1 iki 3 val po pietų
6 iki 9 val. vakarais.
Sėkmadieniais: 9 iki 12 v. rytals
Ofisas:
1821 So. Halsted Street
Telefonas Canal 0257
Residencija:
6600 So. Artesian Avenue
Telefonas Prospect 6659

DR. M. T. STRIKOL'IS
Gydytojas ir Chirurges
Ofisai:
4601 South Ashland Avenue
Tel. Boulevard 7820
Valandos: 6 iki 8 vakare
2423 West Marquette Road
Tel. Prospect 1930
Valandos: 2 iki 4 po pietų
Nedėliomis tik pagal sutartį.
Residencija:
6641 South Albany Avenue
Tel. Prospect 1930

Ofiso: Tel. Virginia 0036
Rez.: Tel. Van Buren 5858
DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4142 Archer Ave., Chicago.
Val.: nuo 11 ryto iki 1 po pietų
Nuo 2 iki 4 ir nuo 3 iki 8 v. vak.
Nedėliomis nuo 10 iki 12 v. ryto.

DR. A. J. KARALIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3147 South Halsted Street
Tel. Calumet 3294
Ofiso valandos:
nuo 9 iki 12 v. dienos ir
nuo 2 iki 9 val. vakare.

A. MONTVID, M. D.
1579 Milwaukee Ave., Room 209
Kampas North Ave. ir Damen Ave.
Val.: 1—3 v. po pietų ir 6—8 v. v.
Telephone Brunswick 4983
Namų Telef. Brunswick 0597
Ultra-violetinė šviesa ir diathermia

DR. A. J. BERTASH
3464 South Halsted Street
Ofiso valandos:
nuo 1 iki 3 p. p. ir nuo 6 iki 8 v. v.
Ofiso ir Res. Tel. Boulevard 5913

Phone Victory 7188
DR. M. ZILVITIS
DENTISTAS
3243 South Halsted Street
CHICAGO, ILL.

Phone Victory 2514
DR. S. NAIKELIS
Gydytojas ir Chirurgas
Valandos:
Nuo 2 iki 4 ir nuo 7 iki 8:30
Nedėliomis pagal sutartį
3252 South Halsted Street

Phone Victory 2514
DR. A. J. ZIMONTAS
SENIAUSIAS LIETUVIS DENTISTAS
3252 South Halsted Street

A. F. CZESNA

Turkiškos, Rusiškos ir Sierinės Vanos, Elektriniai Treatmentai ir Masažai. Ultra Violet Ray.

Su mūsų naujausios mados įrankiais mes duodame penkioliką skirtingų treatmentų, kurie gelbsti daugelį ligų, kaip Lumbago, Rheumatizmo, Sciatica, Paralysis, ir t. t.

Atdara kasdien nuo 8 val. ryto iki 1 val. ryto.
Nedėliomis iki 2 val. po piet.
Antradieniais tik moterims.

1657 West 45th Street
Cor. So. Paulina St.
Tel. Boulevard 4552